

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész e gyakran másfél vagy két iven.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben házon hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 6 ft. - kr.
Fél évre: - 3 " - "
Évnyegyedre: - 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábos petit sorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Hélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitott téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL, Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt-és Naasol
ben: HAASENSTEIN & VOGLER, Lipse, Bern, &
Stuttgarban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

A zákány-zágrábi m. állami vasut ünnepélyes megnyitása

alkalmából jan. 2-án magán vonattal épen délre érkezett Nagy-Kanizsára a magyar kormány részéről Gr. Mikó Imre, Bedekovich Kálmán miniszter urak s mintegy 50 vendég. A Nagy-Kanizsán tartott diszebed alatt a helybeli Grünbaum és Boros zenetársulatuk játszottak felváltva. A déli szab. vasuttársaság főbb egyéniségei szinte magánvonattal e nap jöttek Bécsből ide s velők csatlakozva távoztak tovább.

A hiv. lap következő eredeti közleményt hozott:

Zágráb, jan. 3. 1870.

A budai indóház jóval a kitűzött elindulási idő előtt megtelt már a m. kir. közlekedési minisztérium által meghívott vendégekkel.

Rég nem volt már ily élénkség az indóházban, s azok is, kik kivételesen készítetve voltak kényelmükkel szakkítani, s bágyadtan jöttek a kora reggeli elinduláshoz, csakhamar felüdítették a kitűnő zenekar által. 6 1/2 óra után Rác Pál zenekara megkezdte az indulót, s a vendégek, mintegy 35-en, gr. Mikó Imre, Bedekovich Kálmán miniszter urakkal az élen a vagonokba szálltak. A vonat 97 perc után Sz-Fehérvárról megállt. — Itt Raun János vasuti vendéglősnél tartatott meg a reggeli, mely — közben legyen mondva — igen jó volt. Délben Nagy-Kanizsára értünk. Már megszűröl hallható volt a harsány-éljenzés. A mint a vonat a lobogókkal diszitett indóházba érkezett, a nagykanizsai városi zenekar kezdett játszani, a roppant nagy számú közönség a megérkezetteket, közülök különösen a miniszter urakat, zajos éljenzéssel fogadta. Itt találkoztunk horvát testvéreinkkel is, kik Zágrábból jöttek élénk; a közsorításoknak és szívélyes üdvözléseknek csak nagynehezen lehetett véget vetni. — Nem csekély feladat volt itt az étterembe juthatni; oda csakis nagy nehezen lehetett utat nyitni.

A fényes ebéd alkalmával legelőször gr. Mikó Imre közlekedési miniszter ur emelt poharat, — ki az egyesülést hangsúlyozva, Magyar- s Horvátország hosszasan artó egyesülését kívánta.

Utánna Zlatarovits ivott a magyarok egészségére s éltette Mikó gr. és Bedekovich b. miniszter urakat. — Horvát nyelven tartott beszédét magyarul ekként végző: „Éljen a magyar nemzet!”

Ivánka Imre: Nyájasan üdvözlé horvát testvéreinket s azon meggyőződésének adott kifejezést, miszerint a horvátok a magyarokkal együttesen, ha egymást meg fogják érteni, szerencsésen megoldják azon kérdést, melynek megoldása egész Európát remégésben tartja. Végül éltette a királyt.

Ezzel a lakomának vége lón s a felváltva játszó zenekarok kísérete mellett egy órai tartózkodás után elfoglaltuk a vagonok-

ban helyeinket, 1 1/2 órákor pedig Zákányba indultunk; a hátramaradt közönség éljenzéseig még messze is hallhatók voltak.

Zákányba érkező, a gőzmozdony kicséreltetett. A m. kir. államvasut új gőzmozdonya a magyar s horvát czimerekkel, lobogókkal s koszorúkkal díszesen fel volt ékesítve; Zákánytól kezdve, még a pompás hid is, mely a Dráván keresztül vezet, — majd csaknem minden kiválóbb hely ünnepélyes díszben volt. Utközt taraczkölvésekkel üdvözlöttünk. — Kapronczán a város zenekara s roppant nagy számú közönség harsány-zsiviókkal fogadott bennünket; — ugyanily fogadtatásban részesültünk Kričován is, hol Serpec polgármester alkalmi beszéddel üdvözlé a minisztereket horvát nyelven, mire b. Bedekovich miniszter ur szintén horvát nyelven válaszolt. Verbovec és Sestevte fényesen illuminálva volt.

Ezen változatos ovatiók után elvégre esti 7 órákor Zágrábra érkezünk. E főváros közönsége testvéri szeretetének azonnal jelét adta, mert a zsiviókkal együtt az éljenzést is következetesen hangoztatta. A főváros derék polgármestere oly előzékenységet tanusított a megérkezett vendégekkel szemben, mely csak a megelégedést és dicséretet vonhatja maga után. Gondoskodott a legelőkelőbb szállodákban lakásokról, úgy a vendégek kényelmére kocsikról.

Alig pihenvén ki az uti fáradságokat, már is a színházba kellett menni, hol diszeledés volt; játszották pedig a „Saragossai fecsegőket.” A színház zsufolya volt, az udvari páholyban gr. Mikó, és b. Bedekovich foglalt helyet.

A diszeledés után az „Austriai császár” hoz czimzett szállodában bankett volt; ezen mintegy 300-an vettek részt, köztük Zágráb fővárosának előkelőbb tisztviselői, számos katonatiszt, a főváros parancsnoka, a püspöki káptalan több tagja, a magy. állam-, valamint a déli vasuttársaságnak hivatalnokai, a fővárosból érkezett vendégek. A nagy terem közepén a miniszterek b. Rauch Levin bánnal foglaltak helyet.

A felköszöntése sorát itt is gr. Mikó Imre nyitotta meg német nyelven tartott következő beszéddel:

„Uraim! Midőn az imént megnyitott vasutat a forgalomnak átadjuk, oly ünnepet ülünk, milyen még nem fordult elő a két testvérnemzet életében.

Mert e vasut, mely végső szemét képezi azon érczláncolatnak, mely a két ország fővárosát egymással közvetlen kapcsolatba hozza, nem csak politikai egyesülésök jelképe, hanem egyszersmind leghatalmasabb emeltyűje a két nemzet egyezségének.

Századok vonultak el a barátság felett, s a felmorúlt félreértések daczára megszentíték azt, és közös, nehéz, véres küzdelmek, a szabadság és lét küzdelmei pecsételték meg. Én azonban meg vagyok győződve arról, — hogy a béke ilyen hasznos művei, mint az épen létrehozott közlekedési

vonat, s a nyomában felviruló kereskedelem, ipar s jólét még alkalmasabb elemeit képezik az egyezség megszilárdulásának, mint a közösen átélt szenvedések.

Hozza meg az ujonan épített vasut anyagi hasznát, valamint mozdítsa elő másfelől könnyű érintkezés által a két nemzet viszonyának szívélyességét.

Sziládjítsa meg az őseink által kötött barátságot és egyesítse utódainkat még szorosabb kapcsolatban!

Legyen tartós és zavartalan a szövetség, mely a két nemzetet összeköti és áldáshozó befolyása alatt éljen és boldoguljon a nemes horvát nemzet! (Zajos éljenzés és zsivio.)”

A miniszter ur után a polgármester éltette a királyt és gr. Mikót; ugyancsak a polgármester több ízben szólalt fel még s éltette b. Bedekovichot, a pesti vendégeket, a katonaságot, a papságot, úgy a vasutak tisztviselőit.

Ivánka Imre (németül) a magyarok és horvátok örökké tartó barátságára, b. Rauch Levin, a szabadelvű papság s katonaság, úgy a határvidékek egészségére ivott. Zajos tetszéssel fogadott beszédei közt nem egyszer szakítottatott félbe harsány-zsiviók s éljenek által.

B. Bedekovich K. miniszter magyarul, horvátul és németül tartott beszédében a testvérországok egységeért üritette poharát.

B. Rauch Levin bán azon horvát testvéreket éltette, kik a kiegyezést el nem fogadva, más uton igyekeznek a haza boldogságára.

Brandeis-Weikersheim: a magyar államvasut virágzására emelé poharát; Dutkovich horvát képviselő a magyar nemzet, Ghyczy alezredes a polgármestert, a főváros lakosait, úgy annak szép lakónőit (zajos tetszés) éltette.

Pavlelic kanonok: a szabadelvű papság nevében megköszönvén az éltetést, azon papságra, mely a szabadelvűséget nem kedveli, „percat”-ot mondott. — Ezen szavak szünni nem akaró zsiviókkal és éljenekkel fogadtattak.

Végül szólottak még: Beaunton, Schulman és Borostyáni, utóbbi a szabadsájtót éltette.

Két óra tájban a vendégek szétoszlottak, a fővárosiak azon jelszóval: „holnap után haza!”

A községi faiskolák

kérdése.

A legfelsőbb hatóságok által, a nép anyagi jólétének emelése tekintetéből tett intézkedések s kiadott rendeletek, hogy céljokat elérjék, mindenk föltt igénylik az egyes vidékek helyi viszonyainak határozott ismeretét. Mert az általánosságban kiadott ily rendeletek végrehajtói, azoknak foganatosításakor, nem vevén tekintetbe a helyi viszonyokat s illetőleg nem bírván

szabadsággal e rendeletek módosítására: azoknak föltétlenül való fogatosítása által igen gyakran nem hogy az üdvös cél nem éretik el, de az egyes községnek tetemes károk okoztatnak. Már pedig azon általános elv, miszerint a községek mentől kevesebb pénzbeli kiadással legyenek terhelve, számtalan esetben szem elől tévesztetik az által hogy oly szükségletekre nézve, melyek elkerülhetleneknek bizonyulnak, szigoruan alkalmaztatik; ellenben oly esetekben, melyeknél előrelátható ez vagy amaz intézkedés legalább egyelőre föltleges, sőt káros volta, egészen mellőztetik.

Nem célozom a számtalan s vidékenkint igen különböző ily esetek elősorolása; csupán a nagyon sürgetett községi faiskolákra vonatkozó, általánosan kiadott s az ország némely vidékére igen üdvös rendeletekre nézve, kívánom szerény nézetemet előterjeszteni.

A megszünt m. k. holtgyártótanács — de a mostani kormány által is szigoruan elrendeltetett, hogy az ország minden községében, faiskolának tér hasittassék ki, s az minden kifogás nélkül rendes mivelés alá vétessék.

Midőn ezen országosan meghányt-vetett, de különben is minden gondolkozni tudó ember által a legüdvösebbek egyikének elismert intézkedést fölemlitem, távol legyen tőlem annak akár mi csekély tekintetbeni kárhuztatása, csupán annak nálunk Zalamegyébeni foganatosítására nézve szándékozom némelyeket megjegyezni.

A nép szellemi műveltsége minden esetre egyik azon főtényező, mely a felsőbb hatóságok alkotta szabályrendeleteket céljokhoz legsikeresebben vezeti. Annak hiányában legalább azok, kik a nép vezetésével közvetlenül megbiztatvák, kell hogy a műveltség azon niveau-ján legyenek, mely a felsőbb hatóságnak a néppeli közvetítését lehetségessé teszi.

Zalamegyében számtalan oly község létezik, a melyeknek, a köznépet nem is emlíve, oly lelkeszeik és tanítóik vannak, kik — bár a felsőbb rendeletek értelmében a községi faiskolák létrehozatalára — a nép által kiszolgáltató kézi erővel — hivatva lennének, nem csak hogy hajlammal vagy buzditó akarattal nem — de a gyümölcs, s általában-fatenyésztésben sem elméleti, sem gyakorlati jártassággal nem bírnak.

Mint hogy pedig a főnebb említett felsőbb rendeletet az alattas közegek, — a községi előjárók által a legszigorubb büntetések torhe mellett végrehajtották: sok szegény község a mindennapi élelmére szükségelt gabona-termesztést — mert arra szorítva nem volt — mellőzve faiskola s gyümölcsös kertnek való tért hasított ki határan s azt, vagy pedig az urbéri szabályzás folytán nyertet, nagy munkával kerítés vagy árok közé vette; drága pénzen szerzett csemetéikkel, még drágábban megfizetett szakértő által beültette.

Nagy-Kanizsa, 1869. január 7-én.
Gabna árainkra az elmúlt ünnepek semmi nemű változást nem okoztak, de piacunkra nagy kárt szerzett a görcsi malom ledőse, hova ezélt különösen busa sok szállítottat.

Hogy meddig fognak még az árak csökkenni, valamint az üzlet pangani, válaszolhatlan kérdés. de annyi bizonyos hogy a tavaszig semmi nemű jobbulást nem remélhetünk, akkor is csak azon esetben, ha a tél nem a legkedvezőbb lenne a vetésekre.

Piaczi heti-vásári kelet-árok.

Nagy-Kanizsán, ján. 7-én.
Alsó-ausztriai mérőnkint.
Termények: Buzs 83-85 fontos 2 frt, 60 — kr. 85-86 fut 3 fr. 90 kr. 87-88 fut 4 frt 20 — kr. Rossz 78 fut 2 fr. 30 kr. 79-80 fut 2 ft. 40 kr. Árpaszerzősnek, 70-71 fut. 2 fr. 30-40 kr. 71-72 fut 2 frt. 60 kr. Árpaszerzősnek, 65-66 fut. 2 fr 20 kr. 67-68 fut. 2 frt 60 kr. Kukoricára 2 frt 10 kr., - frt. Kukoricára olasz (casiquantum) 2 frt 20 kr. Zab 44-45 fut. 1 frt. 40-47 fut. 1 frt 60 kr. Pohanka 60-68 fut. 2 frt. 20 kr.

60-65 fut 2 frt. 40 kr. Passuly fehér 4 frt — kr. Passuly, tarka 3 frt. — kr. Széna máss. — frt. kr. szalma — frt. kr. 100 fej káposzta 2 frt — kr. 3 frt
Érték- és váltófolyam: Jan. 7.
5% metaliques 60.—; 5% nomz. kölcsön 60.—; 1860-ki álladalmi kölcsön 70.10; bank-részvények 7.33; hitelintézeti részvények 254.80; London 123.75; ezüst ágio 121.15; arany darabja 5.83 kr.

A „HAZA” biztosítóbanc dec. havi működésének kimutatása: Benyújtott 1005 darab bovallás 816900 frt tőkére, függőben maradt a múlt hónapból 793860 frt tőkére. Összesen: 1,610,760 frt. Ebből kiállított 920 darab 848885 frt tőkére, függőben maradt 647481 frt tőkére, elutasított 114400 frt tőkére. Összesen: 1,610,760 frt. — A bank működésének kezdete óta t. i. 1867 sept 1-től 1869. dec. végéig az összes benyújtott bevallások összege: 26,699,884 frt o. ért.

Vasuti naponkénti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Baros felé	reggel 4 óra 55 perc.
	délután 2 óra 25 perc.	
Buda	reggel 6 óra	
	d. u. 1 óra 22 perc.	
Triest	estvo 10 óra 57	
	regg. 4 óra 45	
Bécs	délben 2 óra 15	
	regg. 6 óra	
Sopronig	éjjel 11 óra 20	
	délután 2 óra 20	
Érk. N.-Kanizsára	Baros	reggel 4 óra 1
	délben 12 óra 36	
Buda felől	reggel 4 óra 23	
	délb. 1 óra 45 perc.	
Triest	estvo 8 óra 53	
	délben 12 óra 52	
Bécs	estvo 10 óra 35	
	reggel 4 óra 18	
Sopronból	estvo 10 óra 18	
	délben 12 óra 42	

Heti naptár.

Jan. 9-től 15-ig 1870.

Hó- és heti- nap	Katholikus nap-tár	Protestáns naptár	uj
József és Mária csedálkosának. Lukács II, 33-40.			
9 Vasárnap	B I Julián v.	B Erő	
10 Hétfő	Agath. pk.	Erő	
11 Kedd	Matild, T.	Tilda	
12 Szerd.	Ernest pk.	Jámor	
13 Csütörtök	Veronika	Vidorka	
14 Péntek	Bódog	Mór	
15 Szombat	R. Pál, Mór	Remete Pál	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

Segéd-szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

H I R D E T É S E K:

Általános ajándékok urak és hölgyek számára.

Ezen új érczből (u. n. új aranyból) készült ékszer nélkülözhetővé teszi a valódi ékszert, mivel ez új gyártmány mind azin, mind alak tekintetében vetélkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy negyedrésznyle sem került s azért annál gyakrabban megszeresheti mindenki a legújabbat és legdivatosabbat, mert a valódi ezikkénel a növeleges érték csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanúság, hogy valódi ékszer csak helylyel-közzel, míg ez új gyártmány roppant tömegben készítették, azért saját érdekében van mindenkinek, hogy más értékes dolgokba ne pedig aranyékszerekbe fektesse pénzét.

- Legújabb ékszerek divatos alak új aranyból, mindig megtartják az arany-szint s ezért a legesalékonnyabban hasonlítanak a valódihoz, email-rosva, vagy utánzott kövekkel, a mint az alak kívánja.
- Mell-ékek finom 1 db 40, 60, 80 kr. 1 frt.
- legén. 1.50, 1.80, 2, 2 frt 50 kr.
- Fülbe-függők finom, párja 50, 80 kr. 1 frt.
- legénomabb 1 frt 50, 2, 2.50.
- Egész készletek, mell-ékek és fülfüggők 80 kr, 1.20, 1.60, legénomabbban készítve 2 frt, 2.50, 3 frt, 4 frt, 5 forint.
- Karperecek finom drbja 50, 80 kr. 1 frt.
- legénomabb 1.30, 2, 3, 3.50.
- Nyak-ékek, drbja 60, 90, 1.20 1.50 kr.
- Medallionok, finom 20 kr, 40, 60 kr.
- finomabbak 80 kr., 1 frt, 1.50.
- Tűző-fésűk új arannyal 80 kr, 1 frt 50, 2, 3 ft.
- Gyűrűk különféle utánzott kövekkel drbja 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr. 1 frt.
- Legszébb férfi-óra-láncok (rövid) 80, 80, kr, 1 frt, 1 frt 50.
- Legszébb nyakláncok 80 kr, finom velenzei forma 1 ft, 1 ft 60.
- Uri mellék 20, 40, 50, 60 kr.
- Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr.
- Kézelő-gombok párja 20, 30, 40, 60 80 kr.
- Gallérgombok 5, 10 kr.
- Egész készlet mell- és kézelő gombokból, legszébb kivitel 50, 80 kr. 1 frt, 1.50.
- Egy köteg óra-ítyelék, nagyon csinosan összeállítva 60, 80 kr. 1 frt.
- Valódi arany-gyűrűk kövekkel 1.50, 2 frt, 2.50.
- 13 lates ezüst láncok tűzben aranyosva, rövid 3.50, 4 frt.
- 13 lates hosszú nyaklánc 6 és 7 forint.
- 13 lates ezüst medallionok tűzben aranyosva és edve 2.50 és 3 frt.
- A legdivatosabb azé-ék sok finoman eszszolt ezüst-tőzött acélszövegekből összeállítva.
- Egy mell-ék 40 60 80 kr, 1 ft.
- Egy mellit ezüstbe foglalva 1 frt 50, 2, 3 frt.
- Egy pár függő 50 60 80 kr, 1 ft. 1.50, 2 frt.
- függő ezüstbe foglalva 1.50, 2 frt.
- Az új öröknapár medallion - alakban, óra-ítyelékül szolgálhat. Ezen naptár úgy van készitve: hogy napot, kelte, hónapot pontosan jelez és örök időre használható 5 kr. finom 25 valódi aranyozott 45 kr.
- Legén. készített gyémánt ékszer. Még a sz komber is megcsalódik általa. — Ez ék valódi ezüstbe van foglalva, arany-alijal állítva. Az utánzott gyémántok a legfinomabbban közzörült hegykristályból vannak készitve, a melyek élénk tüzet suha sem veszítik el; más drága köis ismerhetetlenül vannak utánozva.
- Mellék 4, 5, 6 ft.
- Egy pár fülfüggő 4 6 6 ft.
- kézelő-gomb 2 50, 3 50, 4 ft 50 kr.
- Egy mellit urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft.
- Drágaköves gyűrűk aranyból 1 20, 1 50, 2-3 frt.
- Korcszek és szivek nyakkal, 2, 3, 4 frt.
- Gyászékszer. Fekete legszébb kiállítás, igen tartós, freg, lava és bival-szaruból.
- Egy mellit 20 30 50 80 kr. 1 ft
- pár fülfüggő 25, 35, 50 80 kr, 1 ft.
- Karperecek 30 60 80 kr. 1 ft.
- Nyak-ék drbja 30 50 80 kr. 1 ft.
- Óralánc rövid 15 30 60 kr.
- Ing-gomb drbja 4 kr.
- Egy pár kézelő-gomb 15, 20, 30, 40 kr.
- Egy tűző-fésű 20 40 60 80 kr.
- Örökké illatozó ékszerök Ind növényből, mely természetesen illatát mindig megtartja és legújabb díjat szerint van faragva. Ez ékszer felülmulhatlan dízes és illata miatt szerfelett kedvelt Ha hölgy ily ékszerrel a terembe lép, a totem néhány percz mulva betollik illatát.
- Egy mellit 80, 1, 1.20, 1.50.
- 1 pár fülbevaló 80, 1, 1.20, 1.50
- 1 karp-reca 40 60 80 1, 1.50.
- Nyak-ék 60 80 1, 1.50, 2.50.
- Óralánc 1.40.
- Az új TRINKOMETEREK. Olvasó készlet mint óra-ítyelék drbja 20-30 kr.

Pénzszekrények és varrógépek meglepő olcsó áron.

Főraktár
Magyar- és Erdélyország részére tűzmentes és betörés, elleni biztos

PÉNZSZEKRENYEKNEK
PÖFFEL OTTO KÁROLY-gyárából BÉCSBEN,
továbbá

VARRÓ-GÉPEK
a legjobb amerikai gyártmányok szerint alólírott nál léteznek.

NAGY IMRE,
Pesten,
Országút, Károly-laktanya.

Eladás részlet-fizetés mellett. Oktatás ingyen. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Billigste Einkaufsquelle für Kassen und Nähmaschinen.

Die Hauptniederlage für Ungarn und Siebenbürgen der

feuerfesten und einbruchssichern Kassen

aus der Fabrik des
OTTO CARL PÖFFEL in WIEN,
ferner

NÄHMASCHINEN
der besten amerikanischen Systeme befindet sich bei

EMERICH NAGY,
Pest,
Landstrasse, Invaliden-Palais.

Verkaufe gegen Ratenzahlungen. Unterricht gratis. Aufträge nach den Provinzen promptest effectuirt

„A DUNA“
„DONAU“
élet-, tűz- és jégkár elleni biztosítótársulat főigynöksége
Zalamegye részére

LÖWY D.M. S TÁRSAI NAL
léteznek,

hol minden további felvilágosítás készséggel nyujtatik; minták és árjegyzék táblázatok ingyen szolgáltatnak ki.

(359-3,2)

VARRÓ-GÉPEK
minden alakban szabók, cipészek és családok számára leszállított áron és biztosíték mellett.

Kézi varrógép 25 frttól 50 frtig. Arszabályok kívánatra bérmentve **dij nélkül** megküldetnek.

Varrótárgyak minden nembben s a legnagyobb választékban, igen **jutányos** ár mellett kaphatók

BOLLMANN M. urnál
BÉCSBEN (338-12,8)

Rothenthurmstrasse Nr. 31. és Maria-hilferstrasse Nr. 91.
Pest, Bálvány-utca, Erzsébet-tér sarkán.

Legnagyobb raktár a varrógépekből! Ismét-eladók kerestetnek.

Üzlet:
TRAUGOTT FEITEL
(Nro 4.) Bécs, Kärntnerring Nro 2. (237-12,9)
a Drasche-házal átellenben.

1029/1869 szám. **ARLEJTÉSI HIRDETMEY.**

A nagyméltóságú vallás és közoktatási magyar királyi ministeriumnak folyó 1869-ik évi decz. hó 2-kán 9530 sz. alatt kelt magas rendelo által, Zalamegyében kebele-zett rokolányi vallás-álapítványi pusztaán lévő magtár helyre állítását elrendelvén; az árlejtés 1870-ik évi javár 17-én délelötti 10 órakor Somlyó-Vásárhelyen az alv. adalmi tisztartói hivatalnál — ugy szóbeli mint írásben — ánlatok elfogadása mellett fog megtartatni. — A helyre állítási összes költségek: 1201 frt 48 krban vannak felvéve.

A helyreállítási terv — úgy az építési feltételek, az em-lített tisztartói hivatalnál megtekinthető. Vállalkozni óhajtok ezennel felhivatnak, fenirt napon és órában, a kitűzött helyen — a vállalat összeg 10%-al ellátva, — megjelenni, szíveskedjenek. Veszprém, 1869. decz. 17-én. (336-3,3)

A somlyóvásárhelyi ker. közalapítványi gazd. főtisztseg.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész s gyakran másfél vagy két ivon.
Nyerkesztől Irada és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben bázis hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre: 3 " — "
Évnyegyre: 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábos példányért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyit tóron”
egy példány sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsa: a KÁDÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs: Hamburg, Berlin, Majna-m.-Frankfurt- és Basel
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, Bern, &
Stuttgartban: SACHSE & TARSIA. Bööben: OPELIX

A rétművelésről.

(--y) Nemcsak Zalában, de általában hazánk minden megyéjében a gazdaságoknál s ennek a rétekre vonatkozó ágában azon meggyőződésben vannak valamint földműveseink, de kisebb földbirtokosaink s sőt a bérlők is, hogy „megtermi az isten a zöld füvet és azt lekell kaszálni, — s kész a rétművelés (?) És azt hiszik mind, hogy ezzel eleget tettek. Igen, ha oly réteket veszünk, melyeket — ha sok bár az eső, el nem önt a víz, vagy viszont olyanokat, melyek elég nedvességgel bírnak aszály idején s általában mindent — összefont karokkal — az időre bizunk. Ez az a tudomány, amit a széna termelőkről kivételt nélkül majdnem minden gazda magáévá tesz s nem akar a természet ellen cselekedni.

Innét van aztán, hogy ha nincs eső, vagy kevés eső jár, akkor készen van a takarmány-szükség és a jajveszék.

Mint imént mondtuk, nemcsak a mi vidékünkön, — de ellehet bátran mondani, hogy az egész országban a rétek a lehető legelhanyagoltabb állapotban vannak, és nagy csoda, ha még teremnek, mit csakis hazánk kedvező földrajzi helyzetének köszönhetni. A földműves nép nagy része nemcsak nem műveli rétyét, de nem is tudja, hogy azt épen úgy, mint bármely más, művelni kell, ha azt akarjuk, hogy dúsan jövedelmező hasznot hajtson.

S épen azért, hogy e körülményre gazdaságunkat figyelmeztetjük: jónak láttuk e helyen a rétművelésről is szólni és elmondani, miszerint okkalmóddal meg lehet csinálni a természetet is.

Műveléssel — s ezt úgy hiszem tapasztalhatta minden gazda — a legkisebb földből annyi hasznot huzhatni, mintha három akkora földet művelés nélkül hevertettünk, innét azaz erkölcsi tanulság, hogy szorgalmas gazda, ki a vagyonszámból sokkal több hasznot nyerhet, mint szorgalom és művelés nélkül háromszor akkora birtokból egy másik.

A rétművelésnél a gazda elmulasztatlan kötelessége szemügyre venni a rétet és először is főgondot fordítani arra ha vajjon a növények melyik fajtája diszlik rajta legjobban, mert vannak oly rétek, még pedig igen sok helyen, hol épen azon füvek dudváskodnak, melyek a földtalajával nem férnek össze; nem azaz találnak saját növéssükhez a földben kellő táplálékot s azt igen könnyen lehet észrevenni onnan, hogy ugyanazon füvek, míg itt csak tengnek amott buján tenyésznek. Az ily fűnek — igen természetes, hogy nem azon földbe való s a gazda kötelessége kipszittitni és oly neműekkel pótolni, melyek bokrosak s elég jól tenyészve beborítják a földet.

Jól rendezett gazdaságoknál a rétművelés abból áll, hogy meggyalulják, megboronálják stb. a rétet és bevetik holmi fűmaggal.

Igaz, hogy ez maga is már többet érva semminél, mert a felszínt megtisztítja, a növények gyökereit anyyira-mennyire megmozgatja, mi egy huszadrész kapálással vetekedik. Igen csatlakozik az, valamint hogy tapasztalják a gazdák az illetén rétművelésnél, miszerint ez valami nagyszerű előnyöket nyújtana. A boronálás után elvetett mag ki kel ugyan, de gyöke a műveletlen földben csak lasacskán hathat be s így igen vékony lesz a nyereség, mely az által elértik. Mert a gyök nem terjedhet szabadon előre — a növény meg van gátolva növéseben, s ha ez beáll: akkor ugyan szép keveset lehet belőle lekaszálni és csürbe gyűjteni.

Az oly rétet, melyen a fű ritka, vagy pusztulni, és különösen mai viszonyainkat tekintetbe véve, midőn az egerek töméntelen sokasága a réteket tökéletesen tönkre tetik, elannyira, hogy — ha gyors és cél-szerű intézkedések nem tótetnek — a legnagyobb szénaszükség áll be; mitsem ajánlhatok anyyira, mintha a rétek most, vagy a tavasszal felszántatnak, de úgy, hogy a hántok egészen föl, tehát a gyeper részzel lefelé, vagy oldalt forduljanak; oldalt még jobb, mert hogy eső, fagy, hó és a lég könnyebben átjárják. Ha az idő aztán kimelegszik, össze kell szedni a hántokat és apró garmadákba rakni, de úgy, hogy alagyujtani lehessen, és ép úgy, mint a szénégetésnél; ezután a rakásokat meg kell gyujtani, hogy lassan-lassan elégjenek; mikor ez megtörtént, a hamut egyenlően kell az egész réten elszórni, újra felszántani és megboronálni. E földet, a melyet ilyen formán elkészítettünk, vessük be oly fűmaggal, melyet a föld talajához valónak kiismertünk.

E módon oly meglepő minőségű és mennyiségű szénához juthatni, hogy áldani fogják feltalálóját.

Hogy miért hasznos a rétegetés, igen hosszadalmas volna megmagyarázni; elégedjék meg a t. gazdaságosság azon állításunkkal: hogy jó; mert ott, ahol csak próbálták, mindenütt hasznosnak bizonyult. A rétegetés egyik leghasznosabb trágyázási mód a rétművelésben; van azonban több mód is; ezek között első a compost-trágyázás.

A compost-trágya készítését fölsőlegesen látjuk leírni, de azt meg kell említenünk, hogy valamint ez, úgy a fennebbi mód is — csak száraz réteken hasznos. — Vizenyős réteken csak lecsapolás által segíthetni, miről majd alább szólunk. Ha a rétművelést, a körülményektől függ, valjon az imént elsorolt módokat lehet-e alkalmazni. — Oly réteknél azonban, hol nem lecsapolás, de épen az ellenkező szükséges, t. i. az öntözés, csak úgy segíthetünk a bajon, — ha patak vagy forrás nincs közelben s innét le nem vezethetjük a vizet, — hogy viztartókat, lehet ez aztán árok, vagy gödör, — készítettünk és az eső s hólevet adandó alkalmával a rétre cserztjük. Ez lenne a tavasi vagy nyári öntözés; a

téli öntözésre meg nem kell egyéb, mint hogy az árkokat elzárjuk; ősszel, hogy az eső- és hó-lé felfogassék és a csatornából kicsapjon. Igen jó, ha a rétművelés télen át viz alatt van.

A vizenyős réteket lecsapolás (árkolás), csövezés és többféle uton lehet javítani.

Az árkolásnál az árok vagy zsilip azon helytől kezdve ásatik, hol legállandóbban és bővebben szokott lenni a víz, és menedékes eséssel vezetetik a fűcsatornáig, mely e rétművelés mellett szokott huzódni valami nagyobb utzáli csatornába.

Az ily zsilip csak oly mélyok legyenek, amely mélyen a víz le szokott hatolni.

Természetes dolog, hogy le kell fektetni, még pedig úgy, hogy először a meder betöltetik kavicssal, azért, hogy a víz ezeken átszivároghasson, és hogy a zsilipet a víz ne nagyobbithassa. A zsilipezést az egész vizenyős rétművelésben; nem szabad azonban egy lábánál szélesebbnek lenni. Ez creken aztán leszivárogoz a víz a fűcsatornába, ugyanannyira, hogy a rétművelés, mely a zsilipezés által területileg épen semmit sem vesz, miután a zsilipek földdel befedtetnek, oly állapotba jut, miszerint a legtáplálabb füvet termi meg, míg azelőtt csuhit, sóskát s ilyféle növény tenyészett rajta.

A lecsapolás pedig csövezés által úgy történhetik, ha az e célra készített csövek árkokba lerakotnak, majdnem oly felosztással, mint az árkolásnál.

Hogy nálunk nemcsak a rétművelés, de a rétművelés is elhanyagolva van, azt mindenfelé láthatni. Fűzfa bokor, vakand-túrás, száraz kóró mindenütt szembeötlők. Az a legrosszabb szokás, hogy gyűjtés alkalmával a boglyákat hetekig a rétművelés hagyják, sőt a második kapálásig. — Hogy teremjen aztán az ilyen fű, vagy pedig ott, hol nedves időben történt legeltetés alkalmával marha jár?

A rétművelés ép úgy megkívánja a szorgalmas munkát, mint akár a föld.

Nagy-Kanizsa, Jan. 1870.

(Bfi.) A jótékony tett háromszorosan hat, t. i. a célra, melynek érdekében a jótékonyosság gyakoroltatik, továbbá önmagára az adományozóra, mert nemcsak az érzőbb, de még a fásultabb keblekben is sajtóságos édes megnyugvást, melengető önértetet kelt és ez vajmi jól esik az anyagi világban küzdőknek! végre jótékonyan hat másokra, mert példaadásul szolgálván, ösztönzi, lelkesíti őket hasonló nemes cselekedet kitelhető eszközésére.

Minél népesebb a föld s több az ember, annál több oldalról vétetik igénybe a társadalmi jólét előmozdítására célzó jótékonyosság, mely a felebaráti szeretetnek legnagyobb gyöngyszeme, melyért nem gyakran buvárnak kell működni, hogy felszínre hozhassék, de olyan is a jótékonyosság ér-

zete, mint egy disznóvénny a szívben, melylyel minden ember bír, csakhogy nem ismeri s gyakran ismerni sem akarja; a polgárzat, a társadalom, a közérdek pedig fennem kéri, követeli ama vjrágnak rányézve életető illatát, mert a társadalomban csak kellem azonosulhat a hasznossal, különválva a haszon fuársággá, a kellem kéjelgőssé fajul s megszűnik az oly ember hivatásának rendeltetészerű betöltésére képes lenni. Mi tehát az éberek teendője e körülménynél? Szelidséggel, a műveltség e hervadhatlan ibolyájával kell hatni rájuk, tükröt kell tártani eléjük, melyben lássák és bírálják a jótékonyéretet gyakorlásának elhanyagolási pirját arcukba szökelleni. Mások pedig lássák s gyönyörrel szelüldjék nemes tettök drága gyümölcseit, melyet áldozat gyanánt emel az emberiség java az Alkotó trónusa elé, hálául arra nézve, hogy az embert nemes lélekkel, érző szívvel áldotta meg.

A jótékonyéretet előidéző intézetek szelileme nem más, mint amit az Alkotó nem teremtet meg, de az emberekre bízta, hogy annak gyakorlásával néki örömet szerezzenek. Hiány tehát a nagy mindenségben, melynek eszközésére az emberiség van hivatva.

A soknemű hasznos intézet közt minden tekintetben első helyen áll a jótékonyéretet égi eszméje, ez a jótékony éretet tevékeny buvárja, ez a szorgalmas méntársaság, — gyűjtögetvén a jótékonyéretet színmézt arra nézve, hogy az utókornak egy hatalmas kaptárt adjanak át, melyben a nemeséreteti sejtek között a hiterkölcös műveltség örök zöldjét ápolhassák, — gyarapítsák.

Ejh! földhöz e tollal, pír, égő pír futja át arczatot, hogy Deák Ferencz szülőmegyéjében maig sincs egy ily magyar — nöégylet!

Jegyzőkönyvi kivonat

soproni kereskedelmi- s iparkamarának

1869. évi november hó 8-án

tartott

közös üléséről.

(Folyt. és vége.)

2. A kamarának, szinto a déli v. társaság főigazgatóságához inzótett következő átirata:

„A helybeli törvénykereskedő részéről már több ízben panas emeltett az itteni pályafőn alkalmazott munkások, illetőleg a föld- s lelakók olégtelen száma miatt, a mi ezen kereskedőkre annál kollektivelőbbül hat, mivel itt nincsen nekik megongedvo, áruikat saját embereik által föld- s lerakotni, amint ez például Szombathelyen történik. Különösen kollektivelőbbül válik ezen körülmény az áruknak nagyobb össze-csoportulása, vagy kedvezőtlen nedves időjárás alkalmával, oltokintvo földmüvelő időszerűségétől, mely az üzleti életben a pénzrel egyenlő becau. A soproni pályaudvarnak három kapuja van, de csak néhány munkása, miért is mindig csak egy kaputartatik a forgalom számára nyitva, mivel a munkások száma nagyobb munkákra olégtelen. A kamara nem kíván ezen felül még egyebet felhozni mivel a

Polgármester úr indítványozá, hogy Babochay György ügyvéd ur és az iskolaszéknek elnöke, kinek jelenléte a képviselő ülésen nagyon ohajtandó — városi képviselőnek választassák.

(Tekintve, hogy városi képviselők választási jogát a választókörzések bízalmá folytán alakult képviselő testület nem gyakorolhatja, az indítvány ily alakban el nem fogadható. Miután azonban nagyon ohajtandó, hogy Babochay György ügyvéd ur, mint a város buzgó s jóles polgára és mint az iskolaszéknek elnöke — a képviselőtestület tanácskozányában részt vegyen — orra a jelen végzés kiadásával felkérjük, polgármester úr pedig utasítsa, hogy nevezett ügyvéd urat az ülésekre a többi képviselőhöz hasonlóan meghívja.)

Kmf. Jegyzette KOCH ADOLF m. k.

Heti szemle.

Január 14-én 1870.

(Bfi.) (Vegyes hírek.) Berlinben 22 színház van. — Königsbergben egy porosz olyan fegyvert talált fel, melyvel egy perc alatt 25-30 lövést lehet tenni. — A gr. Teleky-féle drámai pályázatra 12 má, a gr. Karácsonyi-féle vígjátéki pályázatra pedig 14 má adott be. — A magyar tud. Academia jan. 17-én rendkívüli közgyűlést tart. — Királyné ő felsége jan. 20-án fővárosunkba haza érkezik. — A honvédtisztek fizetésének felmérése jan. 1-én életbepótl: órnagy 1860 frt, első osztályú százados 1200, II-od oszt. 900, főhadnagy 720, hadnagy 600 frt. — A lipótvárosi tébolydában múlt hóban 579 beteg ápolattott; 212 nőtlon vagy hajadon, 25 özvegy, 134 nős vagy férjezett. — Smolka leánya megőrült. — Cuba szigetén szercezen fut teleggagnak gyöngy drágakövekkel s öt lóikk be a szinpadra az ünnepele énekesnő elő. — Albrecht főherczeg dél-franciaországba utazott. — A gőzhajójárat a Dunán minden irányban beszünttetették. — Bécsben a múlt évben 144 egyn — többnyire nőnemű — tért át az izr. vallásra. — Nagyszombatban a hó 5-én földröngést észleltek. — Müller Frigyes bécsi fiatal kereskedő 200,000 frt váltóhamisítás után Braziliába szökött. — A Kisfaludy társaság közgyűlése febr. 6-án lesz. — Wagner Richard jobban van. — A spanyol trónra egy osztrák főherczeg emeltojik. — Angliában journalista universita alapítottak. — Az europai fejedelmi családokból a múlt évben 15 halt meg, 19 született. — Jókai Mór a honvéd rőzkantak menhelyére, míg él, évenként 100 frt fizetésre kötelezte magát. — Fehérmezei Velenczén egy nő 4 gyermeket szült. — A postai önkényes túlzótegyelet múlt vasárnap megkezdette működését. — Postaváros lakosainak száma meghaladja a kétszázazerozt.

Hírek.

— Királyné ő Felsőge január 19-én reggel 4 órakor érkezik Nagy-Kanizsára magán udvari vonattal; nálunk csupán 8 perczig tartó megállapodás lesz, míg Székesfehérvárnál 45 percz, hol hihetőleg a reggelizés fog történni. — Szent Gothárdon takarékpénztár alakul, mely Vasmogyóben a hatodik. — A múlt napokban amint a győr-bécsvasuti vonat Himberg helységét olhgyva, füstölögtve tova robogott, az ut mellett ölygelgő parasztek különféle jeladás által megállásra késztek. A mozdonyvezető az intogatósekből holmi véletlen esetre vonván következtetést, kérdő a parasztek: valjon minő baj miatt állitattak meg? Azok novetve pipájukba tüzet kértek, a mozdonyvezető sem levőn rőst, rögtön visszahátrőgyőz, s miro kedélyes pipázóink

Himbergbe érkeztek, már a rendőri közegek által fogaditva, rögtön a hűvőse szállásoltatnak.

— Nagy Kanizsán a kath. plebánia kimutatása szerint a lefolyt 1869-dik évben született: 598; meghalt 499, tehát a szaporodás 108. Házasságra lépett 160 pár.

— Peterlongo János insbrucki fegyvergyáros raktárában jelenleg mintegy 200 igen szép s eredeti készülotű Lefauchoux-fegyver van készen vadászatra alkalmazottnan. Azonfelül nagy készletben tartatik vadászat és ezélőveszet kedvelők számára másnemű fegyverek igen olcsó ártól a legmagasb árig. Kivonatra árjegyzék ingyen küldetik meg. Ugyazintó mindennemű fegyverkészülotk jutányos áron ugyanott megrendelhető.

— Menyegző. Múlt vasár. d. n. tartott N.-Kanizsán az első oly menyegző, hol a vőlegény honvédtisz. Ugyanis Armbrust Nándor honvédfőhadnagy ur vezető oltárhoz o lapok felelős szerkesztőjének nővérét, Wajdits Victoriát urhölgyet; kőrd-násznagy a szépműveltségű s edzőtt jellemű Horváth Pál honvédtőrnagy volt. Esküvő után kedélyes s vig lakoma tartott, másnap reggel a boldog pár Mohácsra utazott.

(Nyilvános köszönet). A jelen tanév eddigi folyamában a helybeli gymnasiumnak ajándékozta: Tk. Solyomi N. ur Kiskomáromból egy kitömött buvart, több mozaik-darabot (a sz. fehérvári Sz. István templom romjaiból) s egy régi gyűrát. Tk. Tárnok Alajos ur 3 db. emlékérmőt s 1 db. régi pénzt. Tk. B torli Lajos ur 33 db. régi pénzt, 7 db. régipénz-mátozatot, 1 db. emlékérmőt, 10 db. emlékérem-mátozatot, 2 db. régi gyűrá-mátozatot. Nt. Pius Titius minorita atya 103 db. tengeri esigát s kagylót, 14 db. ódesvizi esigát, 27 db. szárazföldi esigát, több tengeri rákot s sugárállatot. Tk. Kirschner Armin nagy-kanizsai sópénztárnok ur néhány darab érdekes régiséget s egy emberkoponyát. Borényi Miklós V. oszt. tanuló egy kitömött ruczát, Friedländer Samu V. oszt. tanuló egy db. emlékérmőt. Tárnok Antal s Borényi Zsiga III. oszt. tanulók több db. régi pénzt. — Mind ezen becses adományokért a tanintőzet nevében köszönetét nyivánítja

N.-Kanizsa, jan. 11. 1870.

AZ IGAZGATÓSÁG.

— Nagy-Kanizsán néhány levélszekrény felállitása igen kívánatos volna; megtörtént, hogy egy eselédot a nagy sarak idejében reggel egy levéllel a soproni utcából postára küldöttek s miro haza ért, a házi asszony eselédje számára megkészitette az ebédet. A gymnasium mellett s a régi postaház helyén csakugyan állitható volna ily szekrény.

— A repülő beduinok Nagy-Kanizsán működnek, vasárnap utolsó előadást tartván, ajánljuk a t. közönség figyelmébe, mert kitűnő testgyakorlati előadásai valóban megzömlelésre méltók; hőtőn Pécsre utaznak.

— Múlt vasárnap éjjel a szerencsőtőnségek egész krónikáját kell jegyeznünk. A cserfői szőlőhegyen az örök a hegypászort agyon szúrták, az illető tettesek fogva vannak. A városi templom melletti bolt egyikét mintegy 80 frt értékben kirabolták. Csodálatos, hogy a főteza homlokzatán ily rablás véghez mohet. Egy korecsmában vérig vertek egy szerencsésen játzózt. Beszélnek, hogy egy félrecső utcában pedig erőszakos lovetköztetés történt volna. Mind-oz erőlyesb polieziai intőzkedést igényel, mi roméjük meg is fog történni.

— Lapunk múlt évi 49-ik száma teljesen elfogyván, kik nem gyűjtik össze s még megvan, kérjük szives boküldését.

— Jan. 8-án tartott bál fényesen sikerült s a legszebb számmal voltak jelen. Ha kifogást szabad tennünk valami ellen, úgy az kottából áll; először a sok szép hölgy közül nagyon bajos volt bákirálynőt választanunk, azonban megsugjuk, hogy a Godina kisasszonyok s a bájos fiú V. ügyvédnő tőntek loginkább ki. Másodszor néhány hölgy oly hosszú uszálylyal jelent meg, hogy volők s melletők táncözlni alig lehetett. A tánc késő reggelig tartott s a rendezők figyelmes buzgalma méltó elismerést érdemel.

— Szerdán, o hó 19-én tartatik meg Lakatos Sándor táncvizalma, a zölkfa vendéglő nagy termében melyen 30 tanocz kis lány együtt lejt több társas magyar táncot. Figyelmeztetjük az illetőket.

— Meghívás. A népiskolai törvény 125 §. 2. pontja szerint a megye területén levő nyilvános községi (közös) iskolák néptanítóit a megyei iskolatanácsba magok közül négy képviselőtagot választani feljogosittván; az időzett törvény értelménél fogva tohát Zalamegye közös iskoláinak tanítóit tisztelettel felhivom, hogy f. hó 26-án délelőtti 9 órakor Nagy-Kanizsán a városi ol. isk. épületben a négy tagnak megválasztását illető alkotmányos joguk gyakorlására megjelenni sziveskedjenek. — E tárgyban külön meghívás is fog szötküldetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, január 15. 1870.

BOJA GERGELY, tanfelügyelő.

Meghívás.

Tisztelettel folkéretnek mindazon nagy-kanizsai rom. kath. férfiak, kik koruk 24-ik évét betöltöttek, egy folyó hó 17-én reggeli 9 órakor a Ferenzi atyák éttermében tartandó

tanácskozmány a katholika egyház autonomiájá illozt ügyben fog tartatni.

A tanácskozmány tárgyat köpeződi, egy öt tagu bizottmány megválasztása, mely a választók összeírását, s utóbb a képviselő-választást vezetöndi.

Nagy-Kanizsán 1870-ik évi január 15-én.

LETLINGER KELEMEN rom. kath. lelkész.

Nyilt posta.

— A „Sároságok“-hoz. Elég ha utcsánk árosnak; est is iparkodunk kerülni. Az egyének piakozitása — nem feladatunk. Mást kérünk.

— Sz. Pécs. A nevek a kérdések ügyben nem fognak émlitetni.

— P. N.-Kanizsa. Köszönettel vesszük.

— K. M. A költemények helyett kedves tollából inkább cikkekét kérünk. A „Sylvester est“ megkészt.

— A „nagykanizsai apáca-ügy“ című cikk csak módosítással hozható.

— Csáktornya. E számban teljes lehetetlen volt.

— Ft. Z. Orasztou. Az előfizetés 1870. mart. végén telik le.

— Alsó-Lengya. A rovat állandóul megmaradj, A cikkre nézve teljes egészot kérünk.

Hasznos tudniyaló.

— Térd és lábdaganst, ha meghűléseből származott, meggyógyul hamar, ha a beteg nyers nyirfalevéllel, telt zsákba dugja lábát s addig benne tartja, míg lába mozgizzad s megenyhül. A nyirfa-levélnek azonban nem szabad nedvesnek lonni. Ha a baj makacsasága miatt a javulás hasáan megy, úgy a nyirfalevelet minden 24 órában meg kellőno ujítani.

— Gabonától az egereket távol lehet tartani, ha a gabona közös és alá fodor- és borsos montát levelestől teszünk. Az elvotott gabonát megőrizhetni a fegerektől, ha a szántóföld több helyőre ezen növényt plántáljuk.

— Mért szőved a borsó száraz időben különösen a levéltetvektől? Ennek oka az lehet: hogy kevés hűvelyveteményben van több nedv s cukorféle anyag, mint a borsóban; melő napon a borsó növény ujjaink között dörgöltetvén, ragadósnak, nyáknak éroztetik. Ha már ezen növény elegendő nedveséget kap, nem vesztegel az, hanem a nedvek s hig alkotó részek szűtelen keringenek benne; de mihelyt a nedvek fennakadnak, a leveleknek kiizadó cukorféle anyag azonnal forrásba megy által, s a levéltetvek tojásainak utplálkül szolgál, melyek erre hirtelen szaporodnak. De ha a borsó föld sós vízzel korán meglocsolatik, ezáltal nem csak a nedvkeringés mozdittatik elő, hanem a apró levéltetvek még tojásaikban megölőnek.

Langvizi jegyzőségben az 1870-ik évi népszámlálás alkalmával talált népesség és hasznos házi-állatok kimutatása.

Table with columns: Község neve, Lakrés, Jelen volt népesség (férfi, nő, összesen), Ló (csődör, kanca, borított), Szarvasmarha (magyar, svajcai triaka), Juh, Kecske, Sertés, Méhtas.

Langviz, jan 12. 1870.

Lúttam január 14-én 1870.

Pigmond Béla, népszáml. ügynök.

Pigmond Ferencz, népszámlálási biztos.

ÜZLETI-HÍRNOK:

Nagy-Kanizsa, 1870. január 12-én. A pesti malmok nagyrészben beállitották munkáikat, s lisztárak axonnal feljebb is mentek. Ez bizony az üzlet-jobbulásra nézve nem örvendetes körülmény. A rozs és liszt-készlet hiányában fekszik alapja, mi a mi piacunkon is eset; semmi hozatal, semmi látás a statióknál szállitásra, midőn jobb gabnárakat tüzetesen kívánúok jegyezni, úgy előre is kijelentjük, hogy a forgalom majd egészen hiányzik.

Arpa 2 frt. 50 kr. Arpa közönséges, 65-66 frt. 2 frt. 20 kr. 67-68 frt. 2 frt. 60 kr. Kukorica 2 frt. 15 kr. — frt. — kr. Kukorica olasz (esquinantini) 2 frt. 30 kr. Zab 44-46 frt. 1 frt. 45 kr. 46-47 frt. 1 frt. 55 kr. Pohánka 66-68 frt. 2 frt. 20 kr. 60-65 frt. 2 frt. 40 kr. Passuly fehér 4 frt. — kr. Passuly, tarka 3 frt. — kr. Széna mára. — frt. kr. szalma — frt. kr. 100 fej káposzta 2 frt. — kr. 3 frt.

Érték- és váltófolyam: jan. 14.

5% metaliques 60.—; 5% nemz. kölesön 60.—; 1860-ki álladalmi kölesön 70.10; bank-részvények 7.33; hitelintézeti részvények 251.80; London 123.75; ezüst ágio 121.15; arany darabja 5.83 kr.

Table with columns: Vasuti naponkinti menetrend: Indul N.-Kanizsáról Bács felé, Buda, Triest, Bécs, Sopronig, Érk. N.-Kanizsára.

Heti naptar. Jan. 16-tól 22-ig 1870.

Table with columns: Hé- és hetilap, Katholikus nap-tár, Protestáns naptár.

Felölös szerkesztő: Wajdits József. Segédszerkesztő: Bátorfi Lajos.

Piaczi heti-vásári kelet-árok. Nagy-Kanizsán, jan. 12-én. Alsóaustriai mérőnkint. Termények: Buzsa 83-85 fontos 2 frt. 80 — kr. 86-88 frt. 4 frt. 10 kr. 87-88 frt. 4 frt. 30 — kr. Rossz 78 frt 2 frt. 40 kr. 79-80 frt. 2 frt. 65 kr. — kr. Arpa cserfősnek, 70-71 frt. 2 frt. 20-40 kr. 71-72

A legnagyobb vászonruha-raktárban
Váci utca YPSILANTI-hoz
Festén.

Kaphatók a legcsóbb áron a legnagyobb választékban mindennemű kész
fehéneműek, férfiak, urak és gyermekek számára, ugymint:
20 ezer darabnál több férfi ingek rumburgi, hollandi vagy írlandi vászomból, darabja 2 ft 50 kr.,
3 ft, 3 ft 50 kr., 4 ft, 4 ft 50 kr., 5 ft, 5 ft 50 kr., 6 ft, 6 ft 50 kr., 7 ft, 8 ft, 10, 12 ft.

Jó és takarékos gazdasszonyok
Figyelmebe!
A híres, most már egész Európában ismert és
számtalanszor minden újságban dícsért és kir.
szab. magányfőző-gőz-mosó-kazánok Bode
Mikstól egyári áron minden nagyságban kap-
hatók WEISER JÁNOS vaskereskedésben
Nagy-Kanizsán.

METH S.
legnagyobb vászon és fehénemű gyári raktára
Bécsben, Rothenthurmstrasse 29. sz.
bátorkodik a t. cz. közönséget azon igen előnyös alkalomra figye-
moztetni, melynél
fél becsáron

és biztosíték mellett hibátlan vászon és meglepő szép uri és női
fehéneműt szereshetni. A pamutnak előnyös beszerzése és olcsó
munkaerő következtében azon kellemes helyzetben van nevezett
gyár jelenleg, (míg a készlet tart) hogy e tekintetben jutányos
árra nézve, rendkívülit nyújthat, mi a következő árjegyzékből
is látható:

Table with columns for item type (e.g., 1 db 30 rős), quantity, and price. Includes 'Vászon-árjegyzék' and 'Zsebkendők árjegyzéke'.

1 db 30 rős fehénemű vászon becsár 12-14 ftig, most csak 6-7 ft a leg
1 db 30 rős fehénemű jó kézi-
szövet vászon 18-20 9-10
1 db 30 rős feh. creas-vászon 16-18 8-9

1 db 30 rős író-kanavász mindenféle színekben csikozva és koczkázva,
becsár 14-18 ft, most csak 7-9 ft a legfinomabb.
1 db 30 rős író-kanavász mindenféle színekben csikozva és koczkázva,
becsár 14-18 ft, most csak 7-9 ft a legfinomabb.

1 db 30 rős író-kanavász mindenféle színekben csikozva és koczkázva,
becsár 14-18 ft, most csak 7-9 ft a legfinomabb.

1 db 30 rős író-kanavász mindenféle színekben csikozva és koczkázva,
becsár 14-18 ft, most csak 7-9 ft a legfinomabb.

1 db 30 rős író-kanavász mindenféle színekben csikozva és koczkázva,
becsár 14-18 ft, most csak 7-9 ft a legfinomabb.

Vevők, kik 10 ftig vásárolnak, egy finom himzett bat-
tisztát, 50 ftig, egy csodaszép kávékészle-
tot, t. i. 1 kávéabr. hozzá illő 6 kávékendővel: 100 ftig vá-
sárlók egy igen finom caechmir-asztaltörítőt kapnak ráadásul.
Ingek vagy uri gallérok megrendelésnél a nyakbőség kiteendő.
Tiszteit vevőim kényelme kedvéért, az oly fehéneműkért,
melyek nem jól állanak a testhez, vagy bármi oknál fogva nem
tetszenek, az érték fizetett ár bérmentve visszaküldetik.
Kivá-
natra a készletbenlevő vásznakból minták küldetnek.
A leveleket kérjük címezni: Meth S. Bécs
Rothenthurmstrasse Nr. 29.

Wajdits József
nyomdatulajdonos ajánlja jól fel-
szerelt könyvnyomdáját minden
nemű nyomtatvány elkészíté-
sére, a legillendőbb áron és iz-
lésteljesen. Különösen figyelmezteti
a t. cz. bárlendezőket és
vendéglősöket a farsangi idény
alatt szükségelt meghívások,
— tánczrendek, falragaszok a több
efőle elkészítésére minden gon-
dolható díszítéssel, a leggyor-
sabbán és legillendőbb áron.

Nagyszerű szerencse-ajánlat.
Eredeti-állam-jutalék-sorsjegyek mindenütt vehetők és
a játszás engedélyezve van.
„Isten áldása Cohnnál!”
Legujabb, megint nyereményekkel nagyobbított
tőke-kiszorolás közel
8 millió.
A húzást biztosítja teljesíti maga az államkormány.
A húzás 6 hó 28-án veszi kezdetét.
Csak 4 fnt osztr. ért., vagy 2 fnt osztr. ért.,
vagy 1 fnt osztrák értékben
az ára nálam egy: az államtól biztosított valódi eredeti
sorsjegyek (nem pedig tilos igérvénynek); és a sorsjegyek
az ár bérmentes beküldése mellett a legtávolabbi vidékekre
is elküldetnek. Csak nyeremények húznak ki.

HASENSTEIN & VOGLER
W I E N
Hamburg, Be lin,
F. r. nkfurt a/M.
Leipzig.
Legnagyobb és legillendőbb a díszes papírok, iró- és rajzszere-
keskedése Pestén, Deák Ferencz-utca
6. számán, a „Fehér hajó”-ban, ajánlja
levélpapír-készletét a legújabbzata 1
NEVEJEGYKEL
100 db levélpapír színes névjegyvel 1 ft 30, 1 ft 50, 1 ft 30 egész 8 ft
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40

VARRO-GÉPEK
minden alakban
szabók, cipészek
és
családok
számára leszállított áron és
biztosíték mellett.
Kézi varrógép 25 frtól 50 frtig.
Árszabályok kívánatra bérmentve
nélkül megküldetnek.
Varrótárgyak minden nemben s a
legnagyobb választékban, igen jutu-
nyos ár mellett kaphatók
BOLLMANN M. urnál
BÉCSBEN (338-12,9)
Rothenthurmstrasse Nr. 31. és Maria-
hillerstrasse Nr. 91.
Pest, Bálvány-utca, Erzsébet-tér sarkán.
Legnagyobb raktár a varrógépekből
Ismét-eladók kerestetnek.

Level-peszejegyek.
Férfi papir-gallérok és hajtó-
kak (mansettek)
Raktár rovatozott üzlet és kereskedelmi könyvekben.
Kanzitz C. papir-kereskedése
Pestén.
Legnagyobb és legillendőbb a díszes papírok, iró- és rajzszere-
keskedése Pestén, Deák Ferencz-utca
6. számán, a „Fehér hajó”-ban, ajánlja
levélpapír-készletét a legújabbzata 1
NEVEJEGYKEL
100 db levélpapír színes névjegyvel 1 ft 30, 1 ft 50, 1 ft 30 egész 8 ft
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40
100 db levélpapír és 100 db boríték mintegyik színes névjegyvel 2 ft 40

Hágo-kosok

eladása

Borostyánkői

ismertes törzsnájamban.

Arak 50—200 frtig.

Borostyánkő Kőszeg mellett.

(361—3,1)

Egan Ede.

A már évek óta legjobb hírből álló óragyárost

KOHN IGNÁCZOT

Pesten, ki gyó-utca 6-ik sz. a.

mint szakmájában kitért és tapasztalt egyént ajánljuk a t. cz. közönségnek, miután számtalan dícsérő levél bizonyítja azt, és miután ő a leghíresebb svajczi óragyárral összekötötésben áll, azért azon helyzetben van, hogy a legjobb és legolcsóbb órákat adhatja el.

Minden tőle vett vagy általa javított svajczi zsebóra 3 évi írásbeli jótállás mellett adatik el, és akár függő, fekvő, vagy akármiféle helyzetben a legpontosabban s gondosabban van igazítva.

Genfi zsebórák:		szől-függ.	
Extrat exilinder-órák 4 rubin	24 28	ezilinder-órák 4-8 rubin	24 28
Ugyanax ugrólappal	12 13	ezilinder-órák rubin	31 34
Aranyzseglével	13 14	belső aranyfedéllel	31 34
Kettős lappal	15 16	ezilinder-órák 8 rubin	39 41 4 450
4 és 8 rubinnal ugrólappal és kristályüveggel	15 16	ezilinder-órák rubin	44 48
Extrat horgony-órák 15 rubin	15 16	ezilinder-órák rubin	44 48
15 rubin ugrólappal, aranyzseggel	16 17	ezilinder-órák rubin	44 48
15 kettős fedéllel	18 20 22 25	ezilinder-órák rubin	44 48
15 ang. krist.	18 20 22 25	ezilinder-órák rubin	44 48
15 ugró 18, 20 22 25	18 20 22 25	ezilinder-órák rubin	44 48
15 krist. kettős lappal	22 20 27	ezilinder-órák rubin	44 48
15 hadi-órák, kettős lappal	21 23	ezilinder-órák rubin	44 48
15 rem nyaknál huzható	23 30	ezilinder-órák rubin	44 48
15 kettős fedéllel	31 37	ezilinder-órák rubin	44 48
15 kristálylappal	32 35	ezilinder-órák rubin	44 48
15 kristálylappal, kettős fedél	38 44	ezilinder-órák rubin	44 48
15 rem. hadi-órák kettős lappal	40 42	ezilinder-órák rubin	44 48
Callinder-órák	13 16	ezilinder-órák rubin	44 48
ugrólappal	13 25	ezilinder-órák rubin	44 48
3. sz. aranyórák 18 krtos.	30 32	ezilinder-órák rubin	44 48
Arany ezilinder-órák 8 rubin	30 32	ezilinder-órák rubin	44 48
egy aranylappal	34 36	ezilinder-órák rubin	44 48
horgony-órák 15 rubin	35 39	ezilinder-órák rubin	44 48
15 rub. egy aranylappal	40, 50, 55 58	ezilinder-órák rubin	44 48
horgony-órák 15 rubin kettős fedél	53, 60 61	ezilinder-órák rubin	44 48
horgony-órák 15 rubin kettős fedél a belső aranylappal	64, 70 75 100	ezilinder-órák rubin	44 48
horgony-órák 15 rubin kettős fedél	105, 118 125	ezilinder-órák rubin	44 48
horgony-órák 15 rubin, kristályüveg, kettős lappal és belső arany-fedéllel	124, 132 148	ezilinder-órák rubin	44 48

Mindennemű gazdagatások által felkeltépek és szerzők segítségével a legújabb gyakorlati genfi mód szerint készítettnek és igen olcsón számíthatnak.

Pályakoszorúzott
A párisi kiállításon. — A munkás osztály javára: Munkás óra (Montre Proletaire) kulcs nélkül felhúzható, igen tartósan készítve, két különböző fajban 12 és 15 frtjával, egyedüli depot Magyarországon és kapcsolt részei számára.
Vagyok bátor megjegyezni, hogy három év óta Poston fenn álló órakerék már a legzsebb elismerésnek örvend a rövid idő alatt, amit a számos és mindig növekvő megrendelések bizonyítanak. Mint eddig, úgy ezután is igyekezni fogok eszközölni a csak pontosan járó a javításokat lehető legjobb órákat adok el. — Ezért szives részvételre.

Kohn Ignác, óraművész.

Bécsi orvosi szaklapok ítéletei.

!!! Figyelmeztetés az utánzott Hoff-féle maláta-készítmények vételére nézve !!!

A „Bécsi orvosi sajtó (szerkesztő: orvostudor Markbreiter Fülöp és orvostudor Schnitzler János) írja az 1869. évi 49-ik szám:

Hoff-féle maláta-készítmények. A valódi Hoff-féle maláta-készítmények, dacára a több ezégek által folytatott sok utánzásoknak, minden versenyzést sikerlegesen legyőzve, ma is a legnagyobb kelendőséget nyerték a bebizonyult tulajdonságukban, u. m. táplálást, utánpótló- és gyógyászati, az őszhangzó elismert orvosi tudósítások után a birodalom legátalább fekvő vidékéin is kelendőségükben legnagyobb környeretek, nemcsak mint táppótló szer, sorvasztó betegségekben, egyes szervek sorvasztásánál, hasmenéseknel, vérhasnál, altesti bántalmaknál, még elsorványodásban, gyengeségben, szédülésben is kedvesseggel örvendnek a maláta-készítmények, mint erősítő és anyagot képző szerek. — Nagyobb kedvesseggel örvendnek a malátabonbon-ok, maláta-chocoládók és maláta-füzdők a gyermekeknek gyakori görvéllyör és sorvasztó betegségekben.

Hatása által a Hoff-féle készítmény mint gyógyszer napoként több elismerést nyert az orvosok részéről, és kedvesseggel a közönségnél.

Hoff János-féle

központi raktár
Bécsben,
Kärntnering 11. sz.

A „Bécsi orvosi hetilap“ 1869-dik évi 89-ik számában szerkesztő orvostudor Wittelschöfer L. írja:

Bizonyos idő előtt alkalmunk volt a Hoff-féle maláta-készítmények gyógyhatására felől tudósítást hozni, ma, midőn ismét egy utánzója ezen készítménynek lényegtelenét fűzi kezdi, kényserítve látjuk magunkat, a t. cz. olvasót arra figyelmeztetni, hogy nem az utánzott készítmények (melyekből mi egyet már 1865 évben elítélni kénytelenek voltunk), hanem csak egyedül a valódi Hoff János-féle maláta-készítményei (udvari szállító Berlinben, és Bécsben Kärntnering 11.) azok, melyek többféle szenvedésekben gyógy és tápláló határuknak bizonyultak.

Hoff János-féle

központi raktár
Bécsben,
Kärntnering 11. sz.

Figyelmeztetés hamisítás és utánzásra nézve. Minden alaku maláta-készítményemen található névirásom kézvonása

JOHANN HOFF.

Nagy-Kanizsán a valódi csakis F. Rosenberg és J. Wellisch urak kereskedésében kapható.

Pénzszekrények és varrógépek meglepő olcsó áron.

Főraktár
Magyar- és Erdélyország részére
tüzesmentes és betörés elleni biztos
PÉNZSZEKRENYEKNEK
PÖFFEL OTTO KÁROLY gyárból BÉCSBEN,
továbbá
VARRÓ-GÉPEK
a legjobb amerikai gyártmányok szerint alólírottnál léteznek.

NAGY IMRE,
Pesten,
Országot, Károly-laktanya.

(352—7,2)

Eladás részlet-fizetés mellett. Oktatás ingyen. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Billigste Einkaufsquelle für Kassen und Nähmaschinen.

Die Hauptniederlage für Ungarn und Siebenbürgen der

feuerfesten und einbruchsichern Kassen

aus der Fabrik des
OTTO CARL PÖFFEL in WIEN,
ferner

NÄHMASCHINEN

der besten amerikanischen Systeme befindet sich bei

EMERICH NAGY,

Pest,
Landstrasse, Invaliden-Palais.

Verkaufe gegen Ratenzahlungen. Unterricht gratis. Aufträge nach den Provinzen promptest effectuirt

POPP J. G. GYAK. FOGORVOS URNAK

Bécsben, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Tekintetes úr!

Nyolcz év óta Anatherin-szájvízhez*) vagyok szokva, mely, valamint a fogakra is rendkívül hatást gyakorol, és a különemű fogfájást enyhíti s megszünteti, s általában egy kitértő szájvíz hírére megérdemli, az ujjban feldicsért e nemű szerek egyikének használatára sem számíthatom magam, minél fogva folkárom, hogy nekem a mellékelt összegért Anatherin-szájvízhez egy megfelelő mennyiséget megküldeni, sziveskedjék. Zágráb, Julius 20-án 1867. (357—4,1. b.)

Nemes Mandelstein Teréz,
szül. bucími Jellacic.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenberg, Rosenfeld A., Wajdits J., Wellisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. Pápán: Tschopen J. Keszthelyen: Singer M., Weiss A. Zala-Egeresen: Isó F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Vasasdon: Halter gyógyszerész. Szent-Györgyön: Nöthig. Szmegon: Derner Károl és Stamborsky L. gyógyszerész uraknál. Szombathelyen: Pillich Ferenc gyógyszerész urnál. Határvidéki Sz-Györgyön: Pibic E. C. Vessprében Meyr és Tuszkán, és Gutherd Tivadár fia. Székesfehérvár: Legmann A., Braun J. gyógyszerészek Lovasberény: Heisler gyógyszerész. Kalocsa: Horváth K. gyógyszerész Keszkesemén: Machleid gyógyszerész Dunaföldvár: Tammer E. Pakson: Florián J. gyógyszerész. Körnenden: Horváth J. Kaposvár: Kohn J. Kögl, Belus gyógyszerész. Szegszárd: Nonrica A., Brahasay gyógyszerész. Bonyhádon: Kramolin J. Tolnában: Schwarz M. Balgeivárott: Barwáth Baján: Michitsch St. és Hersfeld fia, Herzog Ignác. Pécsen: Zselay W. és E. Zách, Sipókh gyógyszerész.

„A DUNA“

„DONAU“

élet-, tűz- és jégkár elleni
biztosítótársulat főügynöksége
Zalamegye részére

LÖWY D.M. S TÁRSAINAL

létezik,

hol minden további felvilágosítás készségeggel nyujtatik, minták és árjegyzék táblázatok ingyen szolgáltatnak ki.

(359—3,3)

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész a gyakran másfél vagy két lvon.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán külvire
Egész évre: 6 ft. — kr.
Fél évre: 3 " — "
Évnyegyedre: 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábos poltisorét 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bőlyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitl tóren”
egy-petit sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KÁDÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER K
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m.-Frankfurt- és Basel
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, Bern, é
Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bóssben: OPPELIK

A trágyázásról.

(—y) Néhány szót kockáztattunk a trágyáról, nem rég közölt azon cikkünkben, mely „a birka szószáról” szól. Ma tüzetesen a gazdaszat azon ágával kívánunk foglalkozni, mely a földmívelésben egyik főbenjáró szerepet viszi; t. i. a trágyázásról.

Mindenek előtt tisztában kell lennünk a trágyázás értelmével!

Trágyázni szerintem annyit jelent, mint némileg visszaadni a földnek azt az erőt, amit tőle a termés elvett, azaz javítani kell a földet.

Most pedig az a kérdés, mikép és hogyan lehet czélszerűen, haszonnal a földet javítani, vagyis termő erejét vissza szolgáltatni?

Vannak gazdák, már hogy gazdák-e, az más kérdés, — mint fenebb hivatolt cikkemben is kimutattam, kik azon véleményben vannak, hogy csak az állatok trágyájával lehet leginkább javítani; innét aztán azt következtetik, hogy még a birka-alom is trágya.

Az igaz, hogy a földet marhatrágyával lehet legjobban javítani, de nem következik, hogy csupán ezzel lehet. És hogy mással is lehet, azt kimutattuk főnebb idézett cikkünkben futólag; ma pedig specialiter tüntetjük föl és pedig az oly gazdaságok ügye miatt, hol elegendő marhatrágyát termelni nem képesek egy vagy más okból.

Előre kívánom azonban bocsjítani, hogy trágyázási rendszeremben a szokatlan trágyanemeket nem azért hozom fel, mintha elkerülhetlen szükségesnek vagy pedig óhajthatónak tartanám annak alkalmaztatását; egyedül állításom bebizonyításául hozom föl, hogy Németországban oly földeken, hol gabonát természetnek, a lisztet, örlött csontot stb. használják trágyául, mit ugy szórnak el, mint mikor gabonát vetnek, vesznek pedig egy köblös földre köből lisztet. — Igaz, hogy az ilyen trágya nem pótolja a marhatrágyát, de jobb a semminél, és marhatrágya hiányában haszonnal alkalmazható.

Több helyen a guanot (a tengerparton élő szárnyas állatok hulladéka) használják és oly haszonnal, hogy míg marhatrágyából 100 szókér kell, guanóból elég 3. E trágya mázsája 10 ftr szokott lenni nálunk, mindemellett fordultak elő esetek, hogy guanotrágyával csodálatos eredményt mutattak fel 4-5 évben, de aztán csak marhatrágyával lehetett 2-3 év múlva helyre hozni a romlást.

Mint előbb is említettem legjobb a marhatrágya, de sok különbséget azonban nem tesz akár falevéllal, szalmával akár egyéb növényzárval van is vegyítve; tesz azonban különbséget az érett és nyers trágya; meg is mondom miért, valamint azt is, hogy részemről ez utóbbinak adom az elsőséget.

A rothadás amoniakot fejleszt ki, ez képezi a trágya éltető erejét, a zsirját. A megérett trágyánál az erőlegnagyobb rész vagy elpárolog a trágya halomnál már, vagy

főlemészti magát. Ellenben a szalmás, nyers trágyában az amoniak bennmarad, a rothadása a földben megy véghez, következésképp a föld a trágya erejét egészen elnyeri.

A trágyázási rendszerrel e módot követem én, (ha jónak tartja a gazda közönség — kövesse, ellenben fölkérem, mint kezdő gazda a tapasztaltabbat — a jobb közlésére), minden ötödik évben trágyázatom földjeimet (notabene földjeim 10 évig tartják a trágyát) de a trágyázást őszszel eszközölöm és pedig úgy, hogy a kihordott trágyát rögtön alászántatom azért nehogy a trágya ereje elpárologjon. Minden ötödik évben pedig azért, mert könnyebben esik 15 szekérrel 5-5 évenként javítani, mint kihuzván a 10 évet 50 szekérrel kénytelenítettűm mulasztásomat pótolni.

Jegyzőkönyvi kivonat

soproni kereskedelmi- s iparkamarának

1869. évi december hó 6-án

tartott

közös üléséről.

III. A kamara által a cs. kir. dél vasutizgatóságához az ellen intézett felszólalásra, hogy Sopron a szállítási árszabályzat alkalmazásánál mint mellék vonaton fekvő állomás tekintetik, — a nevezett igazgatóságtól a következő, f. é. november 13-án kelt előzőkeny válasz érkezett;

Vonatkozással a kamarának f. é. október 4-én 267. sz. a kelt beceses átiratára közölni szerencsétlünk, hogy azon okok, melyek az ellen felhozattak, hogy Sopron a szállítási árszabályzat alkalmazásánál mellékvonalon fekvő állomásul vétetik, bennünket azon intézkedésre indítottak, hogy a nevezett állomás, valamint minden — Bécs-Ujhely és Sopron között fekvő állomás ezentúl, és pedig f. hó (november) 15-től fogva a külön-árszabály alkalmazásánál egyenlőül tekintessék, mindazon állomásokkal, melyek fővonalainkon Bécs előtt fekszenek; amonnyiben az ezen utóbbi állomásokra nézve érvényes árszabási kedvezmények általában azon állomásokra alkalmaztatnak, melyek Bécs előtt fekszenek.

Ezen előzőkeny, Sopron városa és a Bécs - Ujhely - Sopron közti vonal forgalmi viszonyait számba vevő intézkedés megelégedéssel tudomásul vétetvén, a kereskedők közti közzététele elrendeltetett.

IV. A nagym. magy. kir. kereskedelmi ministerium rendelete, melylyel osztrák-magyar keletázsiai expedícióval Magyarország részéről küldött kereskedelmi tudósítók által Gibraltar, Marokko- Siam, Singapore és a dél-afrikai gyarmatok kereskedelmi viszonyairól irt jelentéseknek néhány példánya azon felhívással megküldetik, miszerint a kamara az azokban foglalt, a kereskedelem és iparra nézve nem csekély fontosságú dús anyagot minél terjedelmesebb módon ismeresse.

A kamara tekintve az ezen jelentésekben tartalmazott tudósításoknak kereskedelmünk s iparunkra nézve el nem tagadható fontosságát, — határozá: miszerint azokból egy — a legérdekesebb adatokat magában foglaló kivonat, a legközelebb szerkesztendő évi jelentésnek függelékében közzétételük.

VI. A közös bizottságnak jegyzőkönyvi véleménye:

Cserencsócz, Darány és Körmennd községeknek vásár kérvényei iránt.

Zalamegyei Cserencsócz községe 2 országos vásárnak engedélyezését kéri. A bizottságnak ez erdembeni jelentése következő: Cserencsócz községnek kérvényét pártolni nem lehet, mert Cserencsócz nem csak kicsiny s jelentéktelen, alig 700 léleken felül számító, minden kereskedelem s ipar nélküli község, de egyuttal környékén, csupán a folyamodványban megnevezett helységekben, u. m. Alsó-Lendván 6, Bogonyán 2, Dobronakon 2, Sz.-Györgyvölgyén 4, Turmischán 2, Bellatinczen 6, Deklizenben 1, és Rác-Kanizsán 4, összesen tehát 27 vásár tartatik. Ezen kívül pedig Mura-Szerdahely 1, Lenti 4, Csesztreg 2, Stridó 4 és Nedelitz 4 országos vásárral szinte Cserencsócz vidékéhez tartozik. Tehát mintegy 2-3 mértföldnyi környéken, — eltekintve a számos bucsuvásártól, melyek közül Cserencsócz kettővel bir, és melyek miután azokra marhá is hajtatik és iparos készítmények hozatnak eladásra, az országos vásárokkal egyenlőknek tekintendők, — amügy is több vásár tartatik, mint a mennyi szükséges és a népgazdaszatnak józan elvével összeegyeztethető.

Somogy megyei Darány községe 3 országos vásárnak engedélyezését kívánja. A bizottság ez iránt következőleg nyilatkozik: mindazonáltal a bizottság a kérelmezett vásárok engedélyezését még sem ajánlhatja, mivel közel vidéken, csak azon községeket véve, melyek mint legközelebből érdekeltek, nyilatkozatadásra felhiva lettek, u. m. Csokonyán 5, Szulokon 3, Babócsán 4, Bareson 3, Istvándiban 4, Sellyén 5 és Szigetvárott 6, összesen 30 országos vásár tartatik, melyek a forgalom igényeinek tökéletesen megfelelnek.

A folyamodványban csak egy körülmény foglaltatik, mely fontosnak lenni látszik. Felhozatik ugyanis, hogy Darány mint vasut-állomás hely hivatva van, az ujonan épülő pozsegai országút által Magyarországnak Slavoniávali összekötő pontjává lenni. Ezen érv azonban közelebbi megtekintés mellett végték megsemitül, mert Magyarországnak Slavoniávali összekötő pontja, — a mennyiben ettől a kölesönös forgalomra nézve eredmény reménylhető, — a már is létező és a legközelebbre tervezett közlekedési hálózatnál fogva Baresnál keresendő, e hely pedig Darányhoz sokkal közelebb fekszik, semhogy itt nagyobb forgalom volna várható.

De ha a körülmények kedvezőbbé állnának is, mint a hogy tényleg állanak, a bizottság mégsem szavazhatna Daránytan tartandó vásárok mellett, mert ugyvan meggyőződve, hogy a vásári ügynek — fenállott kamara 1867 évi szeptember 30-án 438 sz. alatt kelt jelentésében foglalt és ezen kamara által f. é. október 4-én 249 sz. alatt kelt jelentésében elfogadott indítvány értelmébeni rendezése mulhatlanul be fog következni, a vásároknak folytonos szaporítása pedig e rendezést csak sulyosbitja.

Énnélfogva a bizottság a kamarát kéri, miszerint Darány községnek elutasítását, ugy a hivatkozott jelentésekre utalással a magas ministeriumnál indítványba tegye: hogy a vásári ügy mielőbb rendeztessék és addig vásári engedély egyáltalán ki ne adassék.

Vas megyei Körmennd mezővárosa engedélyeztetni kéri, hogy csőtörtöki hetivásárján egyszersmind marhavásár tarthassék. Az ez iránti nyilatkozatadásra felhívott bizottság véleménye következő: Miután Körmennd a forgalomra nézve nem jelentéktelen hely és hivatva van, a máris tervezett győr-gráci vasútnak létesülésével a magyar- és Stajerország közti forgalmat kiváló módon közvetíteni; és miután a vásároknak szaporítása nem czéloztatik, sőt inkább a máris létező hetivásárok egyike a gazdaszatnak más ágára is kívántatik kiterjesztetni: a bizottmány ugy hiszi, hogy a kérelemnek hely adandó volna.

Az előzetes véleményeket a kamara elfogadván, a jelentéstételt azok értelmében elrendelte.

VII. A nagym. m. kir. kereskedelmi ministerium abbeli rendelete, melyszerint a kamarával közöltetik, hogy részére az országos gazdaszati alapból 3000 ftnyi állami előleg utalványoztatott. A kamara ezen rendeletet örvendetes tudomásul veszi.

A kamarai elnök:

TÖPPLER KÁROLY.

A titkár:

SCHINDLER FERENCZ.

A szeszes italok ártalmai.

„Láttunk bizonyára, — így ir Grauman, — az utczákon többeket lézengeni, a kik délelőtt 9 óratájban mint holtak saját koporsóikból, ugy buvnak elő *ágyaikból; hajok, ruhájok szenyek, kinézések számalomra méltó; — alig tudják szemj illajukat emelni; álmosabbak és bágyadtabbak reggel, mint midőn lefeküdtek. Jó szívvvel mennének ök, de lábok nem bírja, karjaik az erőt nélkülözlik, minden tagjok fáj, restelik a beszédet és ügyetlenség, ostobaság, korhelység nöz ki arczuk vonásaiból; száraz ajkukat sem nyál, sem víz nem enyhíti; dühög a tűz benső részeikben, kedvetlenek, fejük szőkül; énnének, de a gyomor nem fogadja el az ételt. Mit mivelnek? alig várják, hogy kinjajk enyhítésül egy pohár —

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmú hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
vagy a gyakran másfél vagy két lapon.
Művelődési Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve
Egész évre: - 6 ft. - kr.
Fél évre: - 3 " - " -
Évnyelvre: - 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábolj petitsorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyílt téren”
egy petis sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER &
Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Basel-
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-,
Stuttgartban: SACHSE & TARRA. Bécsben: OPPELTK

A zalavármegyei pályázati hirdetés.

Pest, január 26-án 1870.

Nem azon jelentékenységről akarok szólni, melyet korunkban a monographirodalomnak tulajdonítanak, nem is azon észszerű és helyes végzést melyet Zalamegye a tudomány érdekében e pályázat hirdetésével tön, akarom constatározni, hanem egyszerűen a pályázati határidőre vonatkozólag óhajtok néhány szót kockáztatni.

Még akkor midőn legelőször olvasám a pályázati feltételeket, elhatároztam, hogy a határidő rövidsége ellen szólni fogok.

De gondoltam, illetékesebb helyről tétetnek e tekintetben megjegyzések, és így hallgattam.

Okoskodásom nem csalt, mert csakugyan e tekintetben a tekintélyesebb kritikust. i. a magy. történelmi társulat nyilatkozott.

Ugyanis a fejközelebbi ülésén szövegére kerülván az ügy, egyhangulag elhatározták egy kérvénnyel járulni Zalamegyéhez, melyben a határidőnek egy évvel való meghosszabbítását sürgették, mert lehetetlennek tartják ily rövid idő alatt oly fontos munkának létre hozását a történelmi kritika követelményei szerint.

Ehez járulok én is szerény nézetemmel. Oly műnek megírására, melynek minden sora kutfői szorgalmas munkásságot igényel, mely követeli, hogy minden könyvtárban a bűvárló hónapokat töltsön, mely a hagyományos kényelemmel szokásba vett történelmi áltanok kiirtására van hivatva, nem elég a kijelölt határidő.

Oly műnek megírására, melyre a történelmi ítélet tárt karokkal vár, melynek az ország egyik legnevezetesebb pontjáról kell a legrégebb időktől fogva napjainkig politikai, társadalmi, gazdasági, hadászati stb. fejlődési bő ismereteket tartalmaznia, ismételve és hangsúlyozva mondom, nem elég a kijelölt határidő.

Gondoljunk csak vissza a történelemre, hányszor bukkanunk Zalamegyére?

Gondoljunk csak meg jól, mily nagy különbség létezik megye és megye között? Mennyivel nagyobb életpezsgés, iparfejlődés és kereskedelmi élénkség van a határokon, mint az ország bensejében fekvő pontokon.

És pedig köztudomású, hogy Zalamegye egyik legnevezetesebb végpontját képezte hajdan és képezi most is hazánknek. Tevékeny szerepet játszott a török időszakban, nevezetesen volt a kereszténység alapítása korában, fontos földrajzi fekvése miatt, mert a mi csak ritka előnye egy országnépnek, kapujául szolgált és szolgál egyrészt a nyugati műveltség kivitelének Horvát, Dalmát, Szerbországra felé, és másrészt csatornája a nyugati műveltség beszívására.

Ezen előnyökön kívül még számtalan okmánydus archívummal is bír, melyek már eddig is a történelmi igazság földterítésére nem csekély szolgálattokat tettek.

Most tehát, midőn a megye ily nevezetes pont monographiájának megírására pályázatot hirdet, kérdeni vagyok bátor, akar-e a megye hűtlen és rosz megyetörténelmet, vagy kíván egy oly szerves egészet, mely a magyar történelmi színvonalon állván, diadalmasan kiállja a lábra kapott monographiákkal a versenyt.

Utóbbi hiszem.

És éppen azért csodálom, hogy a történelmi társulatnak még a megye választ nem adott.

Én — mint szokták mondani — úgy négy szem közt, kérem a megyét, hallgassa meg e történelmi társulat kérését, és adjon minél előbb választ.

Tegnap voltam szerencsés Thaly Kálmár szorgalmas történetbúvárunk és társulati titkár irtól tudomásul venni, hogy na a megye a társulat petitiója szerint alkalmazkodik, két jeles tehetség u. m. Nagy Iván akad. tag, és Véghelyi urak együttesen, kiknek a történelmi oknyomozás terén kitünő érdemeik vannak, s kik közül az egyik Veszprém, a másik Vas megyének levéltárait kutatta át, fognak pályázni.

Én tehát mint a megyének szülöttje, és a történelmi irodalomnak szerény dílettansa szívenem viselve megyénk előnyét és a tudomány érdekét, másrészt ujjal felkérve a történelmi társulat érdeműs titkáráról, önértetes kötelességemnek tartottam e tekintetben megyénk legelterjedtebb organumát fölkeresni, és kérve kért a megyegyűlést, hogy fogadja el a történelmi társulat okszerű kérvényét.

Azt mondja a latin közmondás:

„Sapientis est mutare consilium in melius.”

WLASSICS GYULA.

Ugyan mire való az a népösszeírás?

kérdezi egyik ember a másikat: „megadótatnak mint a köles” lón a felelet.

Ily hangulat terjedt el a nép közt a népösszeírás elrendelése által úgy mondhatni minden egyes községben, melyet inkább nevezhetni roszhatású féltékenységnak, mint nyugalmat szerző intézkedésnek!

Ezen okból nem vált feleslegessé felvilágosítást hozni azok megnyugtására, kik részben nem értik a népösszeírás természetét, részben féltékenységet élesztenek minden kormányi rendeletre.

Megmondom tehát ezuttal, hogy a népösszeírás nem más nélkülözhetlen közrendészeti intézkedésnél, mely az államnak céljai elérésére, külföld elleni bátorságosítására, az emberek fentartásának találására igen fontos befolyással bír, ebből következik, miszerint az államnak gondoskodnia kell, hogy a népesség éppen kellő számú legyen, kellő számú leendő pedig úgy, ha az tömörebb, de még is helyes arányban van a használható földterülethez és a kereset forrásokhoz.

Ez okozza azt, hogy minden államban kérdés tétetik: mekkora a népesség általában és viszonylagosan véve, azaz: azt és e-veve a tér nagysággal, melyet az emberek elfoglalnak? tehát hány lakos számítható egy □ mértföldre? és vajjon áll-e az illetékes arányban a használható földterülethez és a többi biztos kereset forráshoz, vagy nem?

Ezen arányra nézve rendszeren 3 állapot állhat be u. m.

1. igen keves lehet a népesség aránylag a keresetforrásokhoz, vagy

2. kiterjedtebb, tehát számosabb, de még sem szerfeletti; s végre

3. szerfeletti, vagy is túlterhelt.

Első esetben az emberek könnyen megtalálják élelmességüket, de sem nagyobb szellemi, sem anyagi fejlődésről és jólétről szósem lehet, külföld ellen pedig ily állam az ellentálló erőt elégtelen sége miatt nincsen elégségesen bátorságosítva.

Második esetben az állam czélja leginkább érotik el, noha az egyes emberek nagyobb erő kifejtésre vannak szoritkozva.

Harmadik esetben bizonytalan a természetű élelem-szerekhez képest túlnépesedett ország élelmessége, ily ország midőn mig legkedvezőbb állapotban van, magának az életro nagy részét külföldről az ipar a miért szerezni kénytelenítetven, mihelyt az ipar cikkei elkelése megakad, nagy inségnek és nyomornak kivan téve, az inség és nyomor az embereket a büntettek hajlandókká teszi s az általános szegénység a szellemi műveltség fejlődését is akadályozza.

Mind ezek szerint az állam által a népesség száma körül teendő intézkedések czél szerűsége attól függ, melyik állapot állott be az arányra nézve, melyben áll a népesség a használható földterület, azaz természetű élelem szerek mennyiségéhez és a többi kereset forráshoz.

Ezen most előadottakból elég világosan megértheti mindenki, a ki csak értelmezni akar, hogy mire való a népösszeírás, a lakások és marha-fajok jegyzékbe vétele.

A községben felvett népösszeírásból készülnek el a járás népességi kimutatások, ezekből állittatik össze a megyei népességi kimutatás, mely kizárólag az egész állam népessége állapotjára nézve csak áttekinthető szolgál tehát semmi szinalatt a megadótatásra.

Nagyon csalódik tehát e szerint az, a ki mást sejt, és tévsejtelmek által háborgatja a békes honpolgárok nyugalomát, s az által bizalmatlanságot élezt az állam legűdvösebb intézkedéseiről.

Kelt N.-Kanizsán 1870. január hó 23.

TERSÁNCZKY JÓZSEF,
a közrendészeti bizottmány alelnöke.

Szeszes italok ártalmai.

(Folyt. és vége.)

Irnak a régiebbirők szörnyű e emőnyeket, kivált a longyelekről, hogy a sok pálinka-féleital miatt kevés haláluk előtt, másoknál azután, két tizes láng rohant ki szájukon, mint ezt kijegyzették Gmellin sibériai utazásából a lipcsei tudósok. Bartholinus is, ezt néhány példával bizonyítja, Sturmus három példát emlit, hol előadja, miszerint három egyén — a sok pálinka-ital után lángjövén fel torkukból — megfulladt. Cohausen is látott egy férfit, a ki két csőse erős égett bort fölhajtván, láng jött fel torkán, s azzal elégett. Egy Zangerina Bandinevű grófnéról írják, hogy ez erősen el lévén merülve a pálinkaivába; midőn jelenlétben véletlenül a pálinkaház meggyult volna, ő maga is csontjaig hamuvá lón. Hasonlag Linné is egy upsalai utcán látott heverni bizonyos egyént, mint ő maga emliti, a ki délben az égett bortól megrészedve, nyit szájjal aludt s fehér gőz jött ki torkán, melyet a körül álló nők gyuladásnak vélték, és azt hitték, hogy ha sötét volna, láng gyanánt lobogna, azért is sok édes tejet öntenek torkába, hogy a balóle kijövő tüzet azzal kioltassák, a mi sikerült is.

Mint hogy a pálinka a testet rendkívül száritja, és a vért kovés mértékben is hirtelen felgyulasztja, önként következik: hogy ez, a másként is forró és száraz természetű egyének, a növekedő gyermekek, és az igen vérmes ifjaknak hamarabb megárhath; de akárkinak is, ha ebben telhetlenkedik, könnyen vesélyt okozhat.

Gyakori és bizonyos tapasztalásokon épült dolog — így ír Hoffmann — hogy a kik magukat pálinka-ivásra adták, hosszas és igen nehezen gyógyítható betegségbe estek, minők: a vízkórság, az étvágy hiánya, s ételkivánás teljes elmaradása, nem emészthetőség, elgyengülés, sárgaság, nehéz kór, elszáraztató hideglelés, vesélyes álmoság, főfájás, gutatítés, vérbeli polypok, belső részek kövesedése; valamint az ezekből származó eredmények. Vannak példák, hogy a pálinka-ital miatt meghaltak fölbonatván; májlep, s tüdejük megkövesülve, gyomruk pedig megszáradva találtatott. Vannak, kikben ez ital magától meggyult, sőt ettől több ember egészen meg is égett.

Tanügy.

Felhívás *)

Zalamegye összes néptanítóihoz.

Igen tisztolt pályatársak!

Megyénk községi iskola-tanítóinak f. 6. jan. 26-án a megyei iskola-tanácsba négy képviselő választása ügyében tartott gyűlésén egy, mind szellemi mind anyagi érdekeinkre oly nagy fontosságú, s megyénkben eddig nélkülözött „általános tanító-egylet” is, egyelőre 35 jelen volt tagból megalakult.

*) A „Néptanítók Laaja” tek. szerkesztője kértük a felhívás sajtó általi átvételére.

(369-2.1) A világhírű s felülmúlhatlan

oroszlán-szelidítő

CASANOVA FANNI

asszony Nagy-Kanizsára megérkezett és néhány bámulatos művészi-előadást tart a Zöldfa vendéglő helyiségeiben.

Vasárnap, jan. 30. első előadás 11 óra, 4 órákor, második előadás 6 órákor lesz.

Más napokon csak egy előadás tartatik, mindenkor este 6-kor veszi kezdetét.

Hágo-kosok

eladása

Borostyánkői

ismeretes törzsnájamban.

Arak 50-200 frtig.

Borostyánkő Kőszeg mellett.

(361-5,4)

Egan Ede.

!!! WICHTIG FÜR SPARSAME HAUSFRAUEN !!!

Die allgemeine Nachfrage und der starke Absatz von den k. k. ausschl. priv. autonomschen Dampfwaschkesseln veranlasste die Fabrik schon nach kaum einem Jahre mit den Preisen dieses beliebten Artikels **bedeutend herab zu gehen**, und haben diese bedeutend reducirten Preise vom 15. Jänner a. c. ab Geltung.

Indem ich dem P. T. Publicum für den bisherigen lebhaften Zuspruch bestens danke, gebe ich gleichzeitig die Versicherung, dass die geehrten Aufträge nach wie vor, in der solidesten Weise ausgeführt werden, und nicht etwa in Folge der **erheblich billigen Preise** eine schlechtere Qualität geliefert wird.

H. Heim,

J.C. WEISER m. p.

Wien, Stadt, Sailerstätte Nro 7.

in (368-3,1)

General-Vertreter der Fabrik

Max Bode & Cmp.

GROSS-KANIZSA.

WOHNUNGEN (262) Hirdetmény.

zu vermieten.

Drei schöne trockene Gassen-Wohnungen in einer Fronte, auf dem schönsten Platze der Hauptgasse, jede mit 3 Zimmern, Sparküche, Speis, Keller, Boden und Holzlage. — Dann eine separate Wohnung rückwärts gegen die Nebengasse, mit 3 schönen trockenen Zimmern, Sparküche, Speis, Boden und Holzlage sind von Georgi 1870 zu vermieten. Näheres hierüber in der Buchhandlung des Herrn J. Wajdits in Gross-Kanizsa zu erfragen.

364

3-2 nál nyerhetni.

Vendéglő haszonbérlet.

Türje mezővárosában,

hol négy országosvásár is tartatik a prépostsági külső nagy vendéglő, bor s pálinka mérési joggal és husz hold szántó földdel együtt, folyó év aprilis elsőjéltől három évre haszonbérbe kiadatik. A bérleni kívánók felkértenek, hogy száz forint bántópenzzel ellátva folyó évi február hó 24-ik napján, délelőtti 9 órákor az urodalmi irodában jelenjenek meg, hol a nyilvános árverés fog megtartani.

Türjén, jan. hó 19-én 1870.

Kiss Lajos,
jóságkezményező.

(367-2,1)

VARRÓ-GÉPEK

minden alakban szabók, cipészek és családok számára leszállított áron és biztosíték mellett.

Kézi varrógép 25 frttól 50 frtig.

Árszabályok kívánatra bérmentve **díj nélkül** megküldetnek.

Varrótárgyak minden nemben s a legnagyobb választékban, igen **jutányos** ár mellett kaphatók

BOLLMANN M. urnál

BÉCSBEN (338-12,10)

Rothenthurnstrasse Nr. 31. és Maria-hilferstrasse Nr. 91.

Pest, Bálvány-utca, Erzsébet-tér sarkán.

Legnagyobb raktár a varrógépekből! Ismét-aladók kerestetnek.

Gyógyulása üdült gyomor- és altesti szenvedéseknek és kis gyenge gyermekek erősítése-, hivatalosan elismert gyógy- és tápszer használata által.

Hoff János udvari-szállító központi-raktára Bécsben, II Kärntnerring II.

Pola, nov. 29. 1869. Ön maláta-egészségi-chocoládéja hosszabb időtől fogva gyomorgyengeség és altesti bántalmakban betegkedő neműnél, az első kísérletnél meglepő hatást tett, emellett **ismétli küldeményért megköszönöm**, az ide mellékeltem 5 frtért. Zeleny János, cs. kir. tengerész-hivatalnok. — Crkvenica, asept. 16. 1869. Megköszönöm, nekem letelező gyorsan ismét egy csomag maláta-kivonat-egészségi sör és maláta-chocoládét küldeni. A marcius hóban általvett készítmények igen jó hatást tettek, s azokat mint az emberiségnek igen hasznos készítményeket minden alkalommal ajánlottam. Egyenesen hozzá fordulok, mert magamat ezen készítmények hamisítása ellen óvni akarom. Butkovich Máté, káplán. Wittenauer oct. 26. 1869. Ön gyógyítólóg ható maláta-ococoládé pora kis gyermekek erősítésére családomban körében is eredményezett. Lohberg C. — A szép ital maláta-kivonat-egészségi-sör gyógyhatása által nekem is rendkívül jó szolgálatokat tanusított. Kaufmann, kir. orvós Grünbergben

Figyelmeztetés hamisítás és utánzásra nézve.

Minden alak maláta-készítményem névkezelésom található **Johann Hoff.**

Nagy-Kanizsán a valódi csakis F. Rosenberg és J. Wellisch urak kereskedésében kapható.

Popp J. G. gyak. fogorvos urnak, Bécs, Stadt, Bognergasse Nro. 2.

Sok év óta szenvedek kemény fogfájásban, a minék következtében, Amár fiatal vagyok, sok fogamat elvesztettem, a többi fogaim pedig orvak, odvosok lettek, s ez által nem csak nehezen tudok rágni, sőt a rágas is fájalmas nekem. — Rövid idő előtt történetesen láttam önnök Anatherin szárvizét, mint jóles szert fogfájás ellen hirdettetni. Miután annál mást nem óhajtottam, mint fogfájásomtól menekülni, nem volt gyorsabb leendőm, mint azonnal próbát tenni. A tachaui gyógyszerárban vettem tehát 1 üveg Anatherin szárvizet, s hasznosságát és jótékonyágát bebizonyultnak találtam, mert rövid használat után fogfájásomat megérősdöm érzém, s fogaim megszűntek fájni. Ajánlatomra több barátom is használni kezdé, s ugyanazon jótékony hatást vették észre. A midőn én és barátaim ezen szerét önnök hálát mondunk, egyuttal birtosithatom önk, hogy Anatherin szárvizét mindenütt ajánlani fogom. Mindjárt még akartam szeretni az ugyanazon lapban hirdetett fog-ólmot is, hanem a tachaui gyógyszerész urnát nem volt készletben, s ő ajánlá nekem saját készítményű fog-ólmot. Hanem ezt észszerűtlonnek és használhatlannak találtam; azért kérem önt, hogy nekem fog-ólmóból egy dobozt 2 frt 10 krért küldeni szíveskedjék, a mire névve az órszveget cenzelléle zárom. Tisztelettel Heimerl József, tanár Lohmban, Tachau mellett, Csehországban.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenberg Rosenfeld A., Wajdits J., Wellisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében. Pápán: Tschepes J. Készthelyen: Singer M., Weiss A. Zala-Egérközön: Isak F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Várasdón: Halter gyógyszerész. Szent-Györgyön: Nöthig S. — megen: Dörner Károl és Stamborsky L. gyógyszerész urnakál. Szombathelyen: Pillich Ferenc gyógyszerész urnál. Határvidéki Sz. Györgyön: Fiblo E. C. Veszprémben: Meyr és Tuszkán, és Guthard Tivadar fal. Székesfehérvár: Legmann A., Braun J. gyógyszerészek. Lovasberény: Heiderl gyógyszerész, Kalocsa: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Machleidl gyógyszerész. Dunaföldvár: Temmer E. Paksán: Florián J. gyógyszerész. Kőrmenden: Horváth J. Kaposvár: Kohn J., Kügl, Belus gyógyszerész. Szegszárd: Nonica A., Brahay gyógyszerész. Bonyhádon: Kramolin J. Tolnában: Schwarz M. Szigetvárotr: Barwarth Baján: Mibitsch St. és Herzfeld fal, Herzog Ignác. Pécsett: Zsolay W. és E. Zách, Sipők gyógyszerész.

Pénzszekrények és varrógépek meglepő olcsó áron.

Főraktár Magyar- és Erdélyország részére tűzmentes és betörés elleni biztos PÉNZSZEKRENYEKNEK

PÖFFEL OTTO KÁROLY gyarából BÉCSBEN, továbbá

VARRÓ-GÉPEK

a legjobb amerikai gyártmányok szerint alólítottal léteznek.

NAGY IMRE,

Pesten, Országit, Károly-laktanya.

Eladás részlet-fizetés mellett. Oktatás ingyen. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Billigste Einkaufsquelle für Kassen und Nähmaschinen.

Die Hauptniederlage für Ungarn und Siebenbürgen der

feuerfesten und einbruchsichern Kassen

aus der Fabrik des OTTO CARL PÖFFEL in WIEN, ferner

NÄHMASCHINEN

der besten amerikanischen Systeme befindet sich bei

EMERICH NAGY,

Pest, Lauderstrasse, Invaliden-Palais.

Verkaufe gegen Ratenzahlungen. Unterricht gratis. Aufträge nach den Provinzen promptest effectuirt.